

HRVATSKI SABOR

1141

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA POMORSKOG ZAKONIKA

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 26. travnja 2013. godine.

Klasa: 011-01/13-01/106

Urbroj: 71-05-03/1-13-2

Zagreb, 2. svibnja 2013.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA POMORSKOG ZAKONIKA

Članak 1.

U Pomorskom zakoniku (»Narodne novine«, br. 181/04., 76/07., 146/08. i 61/11.) iza članka 1. dodaje se članak 1.a koji glasi:

»Članak 1.a

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

- Uredba Vijeća br. 3577/92 od 7. prosinca 1992. o primjeni načela slobode pružanja usluga u pomorskom prijevozu unutar država članica (pomorska kabotaža),
- Uredba Vijeća br. 392/2009 o odgovornosti pomorskog prijevoznika za putnike u slučaju nezgode (tekst značajan za EGP),
- Direktiva 2009/20/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o osiguranju brodara za pomorske tražbine (tekst značajan za EGP),

– Direktiva 2000/59/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o lučkim uređajima za prihvrat otpada koji stvaraju brodovi i ostataka tereta,

– Direktiva 2009/13/EZ od 16. veljače 2009. kojom se primjenjuje Sporazum zaključen između Udruženja brodovlasnika Europske zajednice (ECSA) i Europske federacije transportnih radnika (ETF) o Konvenciji o radu pomoraca, 2006., i izmjenjujući Direktivu 1999/63/EZ.«.

Članak 2.

U članku 5. točka 31.a briše se.

Iza točke 32. dodaje se točka 32.a koja glasi:

»32.a) *korisnik jahte* jest fizička ili pravna osoba koja temeljem ugovora o zakupu ili ugovora o leasingu jahte istu iskorištava, s tim što se pretpostavlja, dok se ne dokaže suprotno, da je korisnik jahte osoba koja je u upisniku jahti upisana kao vlasnik jahte.«.

Točka 38. mijenja se i glasi:

»38) *prijavljeno tijelo* je organizacija koja ispunjava uvjete propisane posebnim propisom i koja je ovlaštena od Ministarstva za obavljanje certifikacije pomorske opreme ili je ovlaštena za obavljanje ocjene sukladnosti brodica za sport i razonodu i jahti duljine do 24 m tijekom gradnje.«.

Iza točke 38. dodaje se točka 38.a koja glasi:

»38.a) *statutarna certifikacija* je postupak utvrđivanja udovoljavanja međunarodnim i nacionalnim propisima, a koji obuhvaća:

- 1) zahtjeve kojima moraju udovoljavati pomorski objekti i kompanije,
- 2) način obavljanja tehničkog nadzora,
- 3) postupak za izdavanje propisanih isprava, zapisa i knjiga pomorskim objektima i kompanijama,«.

Iza točke 52. dodaju se točke 53. i 54. koje glase:

»53.) *treća država* je država koja nije Republika Hrvatska niti država članica Europske unije,

54.) *brod treće države* je brod koji ne vije zastavu Republike Hrvatske ili zastavu države članice Europske unije.«.

Članak 3.

U članku 6. iza stavka 6. dodaju se stavci 7. i 8. koji glase:

»(7) Vlada Republike Hrvatske donosi Strategiju pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske.

(8) Vlada Republike Hrvatske donosi strategije radi očuvanja, zaštite i unapređenja morskog okoliša.«.

Članak 4.

U članku 8. stavku 1. riječi: »Strani trgovački brod« zamjenjuju se riječima: »Trgovački brod treće države«.

Članak 5.

Članak 9. mijenja se i glasi:

»(1) Prijevoz stvari i putnika između hrvatskih luka (pomorska kabotaža) uključuje:

1) obalnu kabotažu: prijevoz putnika ili robe morem između luka koje se nalaze na kopnu bez pristajanja na otocima;

2) opskrbu pučinskih postrojenja: prijevoz putnika ili robe morem između bilo koje luke i postrojenja ili struktura koje se nalaze u epikontinentalnom pojasu Republike Hrvatske;

3) otočnu kabotažu: prijevoz putnika i robe morem između:

– luka na kopnu i luka na jednom ili više otoka;

– luka na otocima;

4) prijevoz osoba jahtom ili brodicom unutar unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora uz naplatu.

(2) Pomorska kabotaža u Republici Hrvatskoj obavlja se sukladno uredbi Europske unije koja uređuje pomorsku kabotažu.

(3) Iznimno, ministar može odobriti plovnom objektu treće države obavljanje kabotaže u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske.

(4) Visinu naknade za izdavanje odobrenja iz stavka 3. ovoga članka propisuje ministar.

(5) Ministar će propisati uvjete u pogledu broja i sastava posade, radnog jezika, te životnih i radnih uvjeta na brodovima do 650 BT

u obalnoj kabotaži, brodovima u otočnoj kabotaži, osim teretnih brodova većih od 650 BT u kabotaži kada predmetno putovanje slijedi nakon putovanja ili prethodi putovanju prema nekoj drugoj državi ili iz nje.«.

Članak 6.

Iza članka 9. dodaje se članak 9.a koji glasi:

»Članak 9.a

Prijevoz osoba jahtom ili brodicom u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske uz naknadu, odnosno obavljanje djelatnosti iznajmljivanja jahti ili brodica sa ili bez posade (charter) može se obavljati uz uvjete i na način uređen posebnim propisom koji donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za turizam.«.

Članak 7.

U članku 10. stavku 1. iza riječi: »ribarski brod« dodaju se riječi: »ili brodica«, iza riječi: »znanstvenoistraživački brod« dodaju se riječi: »ili brodica«, a riječi: »radi ulaska u luku otvorenu za međunarodni promet ili u luku u kojoj je brodogradilište u kojemu će taj brod biti popravljen« brišu se.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

»(3) Odobrenje iz stavka 1. točke 2. ovoga članka može se izdati ako je stranom znanstvenoistraživačkom brodu ili brodici prethodno izdano odobrenje iz članka 13. ili članka 31. ovoga Zakonika.«

Dosadašnji stavci 3., 4. i 5. postaju stavci 4., 5. i 6.

Članak 8.

Članak 12. mijenja se i glasi:

»Strane jahte i brodice namijenjene razonodi, športu ili rekreaciji mogu ploviti i boraviti u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske, osim u zabranjenim zonama iz članka 16. i članka 29. ovoga Zakonika u skladu s propisom o plovidbi i boravku stranih jahti i brodica u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru koji donosi Vlada Republike Hrvatske i uz plaćanje naknade za sigurnost plovidbe i zaštitu od onečišćenja čiju visinu propisuje ministar.«.

Članak 9.

U članku 16. stavku 5. iza riječi: »Oglasu za pomorce« dodaju se riječi: »koji objavljuje Hrvatski hidrografski institut (u daljnjem tekstu: »Oglas za pomorce«)«.

Članak 10.

U članku 24. stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) Plovni putovi, sustavi odijeljenog prometa i sustavi javljanja brodova iz stavka 1. ovoga članka ucrtavaju se u službene pomorske navigacijske karte koje izdaje Hrvatski hidrografski institut i objavljuju u »Oglasu za pomorce«.«.

Članak 11.

U članku 40. stavak 2. briše se.

Članak 12.

Iznad članka 47. naziv dijela 3. mijenja se i glasi:

»SIGURNOST PLOVIDBE I ZAŠTITA OD ONEČIŠĆENJA S POMORSKIH OBJEKATA«.

Članak 13.

U članku 47. iza riječi: »Sigurnost plovidbe« dodaju se riječi: »i zaštita od onečišćenja s pomorskih objekata«.

U točki 1. iza riječi: »teritorijalnim morem Republike Hrvatske« dodaju se riječi: »i gospodarskim pojasom Republike Hrvatske, u skladu s međunarodnim pravom«.

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

»(2) Osim odredaba ovoga Zakonika, uvjeti sigurnosti plovidbe i zaštite od onečišćenja propisuju se uredbama Europske unije, podzakonskim propisima i tehničkim pravilima koje donosi ministar.«.

Članak 14.

U članku 48. stavku 1. iza riječi: »putova« dodaju se riječi: »te javna ustanova za obavljanje hidrografske djelatnosti«.

Stavci 3. i 4. mijenjaju se i glase:

»(3) Ministarstvo vodi službenu evidenciju o brodovima hrvatske državne pripadnosti koja sadrži:

- 1) ime i IMO broj broda,
- 2) podatke o vlasniku broda i odgovornoj osobi u pravnoj osobi koja je vlasnik broda,
- 3) podatke o osobi zaduženoj za sigurnosnu zaštitu u kompaniji,
- 4) podatke o priznatoj organizaciji koja brodu izdaje svjedodžbe,

5) podatke o pregledima brodova od strane država luka, uključujući naziv nadležnih tijela koja su izvršila preglede i datume inspekcija, te rezultate pregleda i jesu li uočene nepravilnosti i određena zadržavanja,

6) podatke o svim događajima od važnosti za sigurnost broda, osoba i okoliša uključujući podatke o pomorskim nesrećama,

7) podatke o brodovima koji više nemaju hrvatsku državnu pripadnost i koji su istu izgubili u prethodnih dvanaest mjeseci.

(4) Vlasnik i/ili kompanija i/ili priznata organizacija broda hrvatske državne pripadnosti dužni su dostavljati Ministarstvu podatke iz stavka 3. ovoga članka bez odgađanja, a najkasnije 15 dana od dana nastanka ili promjene činjenice, odnosno od događaja na koji se podaci odnose. Podaci iz stavka 3. točke 5. ovoga članka moraju se dostaviti najkasnije 24 sata od događaja.«

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

»(5) Nakon što bude izviješteno da su strana tijela nadležna za nadzor države luke zadržala brod hrvatske državne pripadnosti, Ministarstvo će nadgledati ispunjavanje zahtjeva relevantnih konvencija Međunarodne pomorske organizacije od strane zadržanog broda.«.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

Članak 15.

U članku 49. stavku 4. rečenica: »Agencija obavlja i druge poslove u skladu s odredbama ovoga Zakonika i propisima donesenim na temelju ovoga Zakonika te u skladu sa Statutom Agencije.« briše se.

Stavak 7. mijenja se i glasi:

»(7) Agencija nadležna za provođenje sigurnosne istrage iz stavka 4. ovog članka osniva se posebnim zakonom.«.

Članak 16.

Iza članka 49. dodaje se glava I.a naziv glave i članci 49.a, 49.b, 49.c, 49.d, 49.e, 49.f, 49.g i 49.h koji glase:

»Glava I.a

ZAŠTITA OD ONEČIŠĆENJA S POMORSKIH OBJEKATA

Članak 49.a

(1) Zapovjednik broda, članovi posade broda, osoba koja upravlja brodicom ili jahtom i članovi posade brodice ili jahte, te članovi posade ili stručni radnici na nepomičnim odobalnim i plutajućim objektima moraju prilikom plovidbe ili boravka u unutarnjim morskim vodama, teritorijalnom moru, epikontinentalnom ili gospodarskom pojasu Republike Hrvatske poštovati međunarodne, europske i hrvatske propise i standarde o zaštiti od onečišćenja mora i zraka s pomorskih objekata i onečišćenja prouzročenog potapanjem s pomorskih objekata.

(2) Odredba stavka 1. ovog članka primjenjuje se i na zapovjednika i članove posade pomorskih objekata hrvatske državne pripadnosti neovisno o području plovidbe.

Članak 49.b

(1) Zabranjuje se u more i na morsku obalu ispuštati i odbacivati kruti i tekući otpad, zauljene vode, fekalije i ostatke tereta s pomorskog objekta, kao i sve druge tvari koje onečišćuju more, zrak ili obalu.

(2) Pomorski objekti su dužni poduzimati mjere radi sprečavanja štetnog prijenosa morskih vodenih organizama i patogena putem brodskih balastnih voda i taloga, te putem obrastanja.

(3) Detaljan propis o zaštiti od onečišćenja morskog okoliša s pomorskih objekata, te provođenju istraga onečišćenja mora donosi ministar.

(4) Strategiju upravljanja balastnim vodama i talozima donosi Vlada Republike Hrvatske.

(5) Ministar će u suglasnosti s ministrom nadležnim za zaštitu okoliša donijeti propis o upravljanju i nadzoru balastnih voda.

Članak 49.c

(1) Plovni i plutajući objekti mogu prazniti spremišta krutog i tekućeg otpada, zauljenih voda, fekalija i ostataka tereta s broda, kao i svih drugih tvari koje onečišćuju more i obalu samo na mjestima u luci ili izvan nje gdje postoje uređaji za prihvrat ovih tvari.

(2) Zapovjednik broda, osim ribarskog i javnog broda, dužan je lučkoj upravi, lučkoj kapetaniji i koncesionaru luke posebne namjene dostaviti informacije o brodskom otpadu.

(3) Informacija iz stavka 2. ovoga članka mora se nalaziti na brodu najmanje do sljedeće luke i mora biti dostupna za inspekciju.

(4) Sadržaj informacije, način dostave i čuvanja, te rokove za dostavu propisuje ministar uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša.

Članak 49.d

(1) Zapovjednik broda je prije isplovljenja iz luke dužan predati sav brodski otpad u lučke prihvatne uređaje.

(2) Iznimno, brod može isploviti bez predaje brodskog otpada ako iz informacije dostavljene u skladu sa člankom 49.c ovoga Zakonika proizlazi da je kapacitet za prikupljanje otpada na brodu dostatan za sav brodski otpad koji je prikupljen ili će biti prikupljen na planiranom putovanju do luke u kojem će biti predan.

(3) Ako lučka kapetanija utvrdi da bi zbog nepostojanja adekvatnih prihvatnih uređaja u luci u kojoj je brod namjeravao iskrcati otpad ili kada je ta luka nepoznata moglo doći do pražnjenja spremišta u more tijekom plovidbe, naredit će zapovjedniku plovnog ili plutajućeg objekta da prije isplovljenja iz luke ta spremišta isprazni.

(4) Ako u slučaju iz stavka 3. ovoga članka plovni ili plutajući objekt ne isprazni spremišta otpadnih ulja, talog, ostatke tereta ili druge tvari, lučka kapetanija može mu zabraniti isplovljenje iz luke.

Članak 49.e

(1) Ostaci tereta mogu se predati samo u lučke prihvatne uređaje, sukladno odredbama Međunarodne konvencije o sprječavanju zagađivanja mora s brodova, kako je izmijenjena i dopunjena (MARPOL 73/78).

(2) Naknada za korištenje lučkih prihvatnih uređaja za ostatke tereta plaća se prema predanim ostacima tereta.

Članak 49.f

(1) Zapovjednik pomorskog objekta iz članka 49.a ovoga Zakona koji onečisti more, zrak ili obalu ili primijeti onečišćenje dužan je bez odgađanja izvijestiti Ministarstvo.

(2) Po dojavi o onečišćenju mora, Ministarstvo je dužno odmah izvršiti očevid, utvrditi stanje, istražiti sve okolnosti zbog kojih je došlo do onečišćenja, ako je moguće procijeniti visinu nastale štete, provesti postupak radi utvrđivanja počinitelja, te prema okolnostima slučaja pokrenuti prekršajni postupak i/ili podnijeti kaznenu prijavu sukladno propisu koji uređuje kazneni postupak.

Članak 49.g

(1) U slučaju onečišćenja mora, lučka kapetanija će zabraniti isplovljenje plovnog objekta iz luke, odnosno narediti zadržavanje plovnog objekta koji je prouzročio onečišćenje u morskim vodama Republike Hrvatske dok plovni objekt ne podmiri troškove čišćenja i druge štete nastale onečišćenjem ili dok ne položi odgovarajuće jamstvo za pokriće ovih šteta.

(2) Nastalu štetu treba utvrditi i procijeniti, ako je moguće, u nazočnosti počinitelja onečišćenja, a po potrebi i u nazočnosti vještaka i svjedoka. O obavljenom očevidu sastavlja se zapisnik.

(3) Tko počini štetu morskom okolišu dužan je nadoknaditi je.

(4) Pod štetom iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva se imovinska šteta i ekološka šteta.

(5) Ekološka šteta je posebna vrsta štete koja za posljedicu ima uništenje okoliša, prirode i krajolika. Kriteriji za utvrđivanje ekološke štete su: očuvanost i izvornost prirode, stupanj zakonske zaštite, ljepota krajolika, mogućnost restitucije, bogatstvo flore i faune i slično. Ekološka šteta nadoknađuje se i kada priroda nije intaktna, u odgovarajućem opsegu.

Članak 49.h

(1) Lučka kapetanija dužna je o onečišćenju mora izvijestiti nadležno tijelo županije radi poduzimanja odgovarajućih mjera, a nadležno županijsko tijelo dužno je bez odgađanja poduzeti sve potrebne mjere radi sprečavanja širenja onečišćenja, te otklanjanja onečišćenja, kako je to utvrđeno Planom intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora.

(2) Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora, uključujući sustav opremanja i osposobljavanja za njegovu provedbu, propisuje Vlada Republike Hrvatske.«.

Članak 17.

U članku 50. stavku 2. ispred riječi: »radiopostaje« dodaje se riječ »obalne«.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

»(5) Na objekte sigurnosti plovidbe iz stavka 2. ovoga članka zabranjeno je postavljati natpise, te je zabranjeno objekte sigurnosti plovidbe oštećivati i neovlašteno postavljati, uklanjati, zamjenjivati ili mijenjati njihovo značenje.«.

Članak 18.

U članku 51. stavku 3. iza riječi: »objekti hidrografije« dodaju se riječi: »(mareografska postaja, strujomjerna postaja označena plutačom, termistorska postaja označena plutačom, valografska plutača, višenamjenska oceanografska plutača i sl.)«.

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

»(5) Na objekte hidrografije iz stavka 3. ovoga članka zabranjeno je neovlašteno postavljati natpise, te je zabranjeno objekte hidrografije oštećivati i neovlašteno uklanjati, zamjenjivati ili mijenjati njihovo značenje.«.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

Članak 19.

Iza članka 54. dodaje se članak 54.a koji glasi:

»Članak 54.a

(1) U postupku donošenja dokumenata i akata prostornog uređenja i gradnje Ministarstvo sudjeluje u utvrđivanju uvjeta za zahvate u prostoru obale, unutarnjih morskih voda, teritorijalnog mora i epikontinentalnog pojasa Republike Hrvatske.

(2) Nositelj izrade akta ili dokumenta prostornog uređenja dužan je pravodobno obavijestiti tijelo iz stavka 1. ovoga članka o donošenju dokumenata, odnosno akata prostornog uređenja i gradnje i pozvati ga na davanje suglasnosti i posebnih uvjeta s naslova sigurnosti plovidbe i zaštite mora od onečišćenja s brodova.

(3) U postupcima donošenja dokumenata ili akata iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo može zatražiti izradu maritimne studije posebice za zahvate u morskom prostoru koji bitno utječu na sigurnost plovidbe i zaštitu mora od onečišćenja s brodova.

(4) Maritima studija iz stavka 3. ovog članka treba obuhvaćati najmanje navigacijska i meteorološko-oceanografska obilježja akvatorija, odnosno zahvata u prostoru, tehničko-tehnološka i prometno--plovidbena obilježja zahvata u morskom prostoru, mjere maritimne sigurnosti u pogledu plovidbe i boravka pomorskih objekata, te zaštite mora od onečišćenja s pomorskih objekata u prilazu i unutar zahvata u morskom prostoru.

(5) Akti prostornog uređenja za zahvate u prostoru iz stavka 1. ovoga članka moraju sadržavati i temeljiti se na službenim hidrografskim i oceanološkim podacima.«.

Članak 20.

Iznad članka 56. naziv glave III. dijela 3. mijenja se i glasi: »LUKE I OSTALI DIJELOVI UNUTARNJIH MORSKIH VODA«.

Članak 21.

Članak 56. mijenja se i glasi:

»(1) Luke moraju udovoljavati propisanim uvjetima sigurnosti plovidbe, sigurnosne zaštite i zaštite od onečišćenja.

(2) Lučke uprave, koncesionari luka posebne namjene, fizičke i pravne osobe i pomorski objekti koji koriste luku dužni su pridržavati se ili udovoljavati pravilima o redu u luci, sigurnosti plovidbe, zaštiti ljudskih života i zaštiti od onečišćenja koje propisuje ministar.

(3) U luci i na drugim dijelovima unutarnjih morskih voda zabranjeno je obavljati aktivnosti utvrđene posebnim propisom koji donosi ministar.

(4) Ronioci i organizatori ronjenja dužni su se pridržavati ili udovoljavati odredbama propisa o sigurnosti ronjenja koje donosi ministar.

(5) Ostala pitanja u svezi s lukama koja nisu uređena ovim Zakonikom uređuju se posebnim zakonom.«.

Članak 22.

Iza članka 56. dodaju se članci 56.a, 56.b i 56.c koji glase:

»Članak 56.a

(1) Lučka uprava i koncesionari luka posebne namjene dužni su osigurati opremanje luke odgovarajućom opremom i uređajima za rukovanje i prihvrat krutog i tekućeg otpada, ostatke tereta s plovniha objekata, zauljenih voda i fekalija kako su definirane odredbama MARPOL Konvencije 73/78 kako je izmijenjena i dopunjena, donijeti i primijeniti Plan za prihvat i rukovanje otpadom i ostacima tereta i osigurati prihvat i sakupljanje otpada s plovniha objekata.

(2) Plan iz stavka 1. ovoga članka donosi se uz konzultacije s predstavnicima korisnika luka i drugim zainteresiranim osobama i tijelima.

(3) Plan iz stavka 1. ovoga članka ovjerava nadležna lučka kapetanija svake tri godine.

(4) Pravo na sakupljanje i zbrinjavanje otpada iz luka imaju osobe koje su za to ovlaštene posebnim propisom.

(5) Kapacitet i dostupnost opreme i uređaja iz stavka 1. ovoga članka moraju odgovarati potrebama brodova koji uobičajeno koriste luku bez uzrokovanja nepotrebnog kašnjenja brodova.

(6) Ministarstvo će ispitati svaki slučaj prijave neadekvatnosti ili nedostatnosti sustava prihvata otpada s brodova, te naložiti otklanjanje utvrđenih nedostataka.

(7) Ministar će uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša propisom iz članka 56.b stavka 9. ovoga Zakonika propisati sadržaj plana za prihvat i rukovanje otpadom i ostacima tereta, te način postupanja s prigovorima.

Članak 56.b

(1) Troškove osiguravanja i korištenja opreme i uređaja iz članka 56.a ovoga Zakonika snose plovni objekti plaćanjem naknade za prihvat i sakupljanje otpada.

(2) Visinu naknade u lukama otvorenim za javni promet, na prijedlog lučke uprave, utvrđuje ministar. Visinu naknade u lukama posebne namjene utvrđuje koncesionar.

(3) Naknada iz stavka 1. ovoga članka mora biti pravična, transparentna, nediskriminatorna i mora odražavati troškove uređaja, opreme i usluga koje su dostupne za prihvat i sakupljanje brodskog otpada. Visina naknade, kriterij i osnova za njen obračun moraju biti javno objavljeni i dostupni svim korisnicima luke.

(4) Svi brodovi, osim ribarskih i javnih brodova, koji uplovljavaju u luku plaćaju naknadu za prihvat i sakupljanje otpada neovisno o stvarnoj predaji otpada. Naknada se utvrđuje u odnosu na kategoriju, vrstu i veličinu plovnog objekta.

(5) Ukoliko sredstva prikupljena naknadom iz stavka 4. ovoga članka nisu dostatna za osiguranje prihvata i sakupljanja otpada, lučka uprava i koncesionar luke posebne namjene može, uz suglasnost ministra, utvrditi i obvezu plaćanja naknade po tipu i količini broskog otpada koji se stvarno preda i to posebno za prihvata i sakupljanje opasnog otpada.

(6) Naknada iz stavaka 4. i 5. ovoga članka će se umanjiti ako brod ima uveden sustav ekološki prihvatljivog upravljanja otpadom, te zapovjednik može dokazati da korištenjem takvog sustava, uređaja i opreme na brodu smanjuje količinu broskog otpada.

(7) Iznimno, Ministarstvo može, na temelju ugovora između brodara i lučkih uprava, odobriti brodovima u linijskom prijevozu, kao i izletničkim brodovima koji redovito tiču pojedine luke, predaju broskog otpada i plaćanje naknade u jednoj od luka ticanja. Ministarstvo će o izdanim odobrenjima jednom godišnje podnijeti izvješće Europskoj komisiji.

(8) Kriterij, visinu i način plaćanja naknade za ribarske brodove, jahte i brodice propisuje ministar propisom iz stavka 9. ovoga članka.

(9) Detaljnije propise o redu u lukama i drugim dijelovima unutarnjih morskih voda u pogledu sigurnosti plovidbe, zaštiti od onečišćenja, uključujući obveze u pogledu predaje, prihvata i sakupljanja otpada i ostataka tereta s plovniha objekata, te kriterije za utvrđivanje visine naknade iz stavka 3. ovoga članka propisuje ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša.«

Članak 56.c

(1) Rukovanje opasnim i štetnim tvarima u lukama i pomorskom prometu, kao i uvjeti i način pod kojima se obavlja ukrcavanje i iskrcavanje opasnih i štetnih tvari, rasutog i ostalih tereta u lukama, te način sprječavanja onečišćenja, propisat će ministar.

(2) Opskrba pogonskim gorivom može se obavljati na lučkom području i izvan lučkog područja s plovniha ili plutajućih objekata uz udovoljavanje uvjetima sigurnosti plovidbe i zaštite morskog okoliša koje utvrđuje nadležna lučka kapetanija.

(3) Lučka uprava, koncesionar luke posebne namjene ili koncesionar koji upravlja napravama, uređajima i postrojenjima za prihvata, smještaj ili preradu ulja na pomorskom dobru, dužan je prigodom iskrcavanja, prekrcaavanja ili ukrcavanja tih tvari poduzeti mjere za uspješno sprječavanje ispuštanja ili istjecanja tih ulja, odnosno spriječiti širenje isteklog ulja u more ili na obalu.

(4) Cjevovodi i spojnice moraju se podvrgavati redovitom tromjesečnom pregledu stručne komisije koju određuje lučka kapetanija.

(5) Jedan član komisije mora biti predstavnik pravne ili fizičke osobe iz stavka 3. ovoga članka.«

Članak 23.

U članku 60. iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

»(6) Način i uvjete usklađene dostave i razmjene podataka i dokumenata o pomorskom prometu jedinstvenim sučeljem, između broda i nadležnih tijela državne uprave, između tijela državne uprave međusobno, te međunarodne razmjene podataka i dokumenata, uređuje Vlada Republike Hrvatske uredbom.«.

Članak 24.

Članak 62. mijenja se i glasi:

»(1) Domaći i strani brod koji prevozi više od 2.000 tona ulja kao teret, koji namjerava uploviti u hrvatsku luku ili pristati uz odobalni objekt u njezinom teritorijalnom moru mora imati svjedodžbu o osiguranju ili drugom financijskom jamstvu radi pokrivanja odgovornosti za štetu zbog onečišćenja uljem predviđene u članku 820. ovoga Zakonika.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka odnosi se i na brod koji prevozi više od 2.000 tona ulja kao teret, koji je u vlasništvu strane države, a koji nije pokriven osiguranjem ili drugim financijskim jamstvom, ako nema svjedodžbu države u kojoj je upisan da je vlasništvo države i da je njegova odgovornost pokrivena u granicama predviđenima u članku 816. ovoga Zakonika.

(3) Domaći i strani brod bruto tonaže veće od 1000, koji namjerava uploviti u hrvatsku luku ili pristati uz odobalni objekt u njezinom teritorijalnom moru mora imati svjedodžbu o osiguranju ili drugom financijskom jamstvu radi pokrivanja odgovornosti za štetu zbog onečišćenja pogonskim uljem predviđene u članku 823.e ovoga Zakonika.

(4) Odredba stavka 3. ovoga članka odnosi se i na brod bruto tonaže veće od 1000, koji je u vlasništvu strane države, a koji nije pokriven osiguranjem ili drugim financijskim jamstvom, ako nema svjedodžbu države u kojoj je upisan da je vlasništvo države i da je njegova odgovornost pokrivena u granicama predviđenima u članku 823.d stavku 1. ovoga Zakonika.

(5) Domaći putnički brod u međunarodnoj plovidbi i strani putnički brod koji namjerava uploviti u hrvatsku luku mora imati svjedodžbu o osiguranju ili drugom financijskom jamstvu u skladu s Uredbom EU 392/2009 o odgovornosti pomorskog prijevoznika za putnike u slučaju nezgode.

(6) Odredba stavka 5. odnosi se i na brod koji je ovlašten prevoziti više od 12 putnika, a u vlasništvu je strane države, te koji nije pokriven osiguranjem ili drugim financijskim jamstvom, ako nema svjedodžbu države u kojoj je upisan da je vlasništvo države i da je njegova odgovornost pokrivena sukladno Uredbi EU 392/2009 o odgovornosti pomorskog prijevoznika za putnike u slučaju nezgode.

(7) Domaći i strani plovni objekt bruto tonaže 300 ili više koji namjerava uploviti u unutarnje morske vode, odnosno pristati uz odobalni objekt u teritorijalnom moru, dužan je pružiti dokaz o sklopljenom osiguranju ili drugom financijskom jamstvu, kao što je garancija banke ili slične institucije, radi pokrića troškova lociranja, označavanja i uklanjanja podrtnine u iznosu propisanom člankom 840.p ovog Zakonika.

(8) Domaći i strani brod bruto tonaže 300 ili više koji namjerava uploviti u hrvatsku luku, odnosno pristati uz odobalni objekt u njezinom teritorijalnom moru dužan je pružiti dokaz o sklopljenom osiguranju ili drugom financijskom jamstvu iz članka 747.a ovog Zakonika.«.

Članak 25.

U članku 63. stavak 2. briše se.

Članak 26.

Članak 64. briše se.

Članak 27.

Članak 65. mijenja se i glasi:

»(1) Zabranjeno je na plovni put bacati predmete koje mogu omesti ili ugroziti sigurnu plovidbu.

(2) Iznimno, rješenjem nadležne lučke kapetanije uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša može se dopustiti potapanje na morsko dno plovila koja neće onečistiti okoliš i neće ometati sigurnost plovidbe. Položaj potopljenog plovila određuje i unosi u pomorske navigacijske karte i publikacije Hrvatski hidrografski institut.«.

Članak 28.

U članku 70. stavku 2. podstavku a) iza riječi: »hrvatski putnički brodovi,« dodaju se riječi: »i putnički brodovi koji viju zastavu države članice Europske unije,«.

Iza stavka 9. dodaje se stavak 10. koji glasi:

»(10) Pozicije ukrcavanja peljara iz stavka 7. ovog članka ucrtavaju se i opisuju na službenim pomorskim navigacijskim kartama i publikaciji »Peljar I« koje izdaje Hrvatski hidrografski institut i objavljuju u 'Oglasu za pomorce'.«.

Članak 29.

U članku 76. stavku 1. točki 4. riječ: »smećem« zamjenjuje se riječju: »otpadom«.

U stavku 2. iza točke 4. dodaje se točka 5. koja glasi:

»5) ako brod ima ažurirane službene pomorske navigacijske karte i publikacije.«.

Članak 30.

U članku 77. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) Sposobnost za plovidbu prema odredbama članka 76. stavka 1. ovoga Zakonika u odnosu na brodove hrvatske državne pripadnosti u nacionalnoj plovidbi obavlja Hrvatski registar brodova.«.

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Dosadašnji stavak 4. koji postaje stavak 5. mijenja se i glasi:

»(5) Prava i obveze priznatih organizacija u odnosu na Ministarstvo, način i postupak ovlašćivanja, te obavljanje nadzora propisat će ministar.«

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

Članak 31.

U članku 87. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»(3) Ministarstvo izdaje svjedodžbe o oslobađanju od obveze udovoljavanja pojedinim odredbama u skladu s ovim člankom Zakonika, vodi evidenciju o svim izdanim svjedodžbama o oslobađanju, te o njima izvještava Međunarodnu pomorsku organizaciju, a kada je to propisano i nadležna tijela Europske unije.«.

Članak 32.

U članku 95. stavku 1. iza riječi: »pismu« umjesto točke stavlja se zarez i dodaju riječi: »osim broskog dnevnika i dnevnika stroja koji se na brodovima u međunarodnoj plovidbi mogu voditi na engleskom jeziku.«.

Članak 33.

U članku 96. iza riječi: »Zakonikom« dodaju se riječi: »i propisima donesenim temeljem ovoga Zakonika«.

Članak 34.

U članku 102. stavku 1. točki 2. riječ: »smećem« zamjenjuje se riječju: »otpadom«.

U stavku 2. točka 1. mijenja se i glasi:

»1) ako ima propisan broj stručnih radnika koji objekt mora imati za siguran rad.«.

Članak 35.

U članku 103. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

»(2) Sposobnost za uporabu utvrđuje Hrvatski registar brodova.«.

Članak 36.

Članak 106. briše se.

Članak 37.

U članku 112. stavku 1. riječi: »imenovano tijelo« brišu se.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

»(3) Poslove priznate organizacije iz stavka 1. ovoga članka obavlja Hrvatski registar brodova.«.

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 4. i 5.

Članak 38.

U članku 113. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Pravna ili fizička osoba koja namjerava započeti gradnju ili preinaku brodice ili jahte dužna je prije početka gradnje brodice ili jahte podnijeti prijavu gradnje priznatoj organizaciji, imenovanom tijelu, odnosno nadležnoj lučkoj kapetaniji ili ispostavi kako je navedeno u stavcima 4. do 8. ovoga članka.«.

U stavku 2. u uvodnoj rečenici iza riječi: »i javne svrhe« dodaje se riječ: »ili«.

U točki 6. iza riječi: »brodica« dodaje se riječ: »ili«.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

» (3) Tehnički nadzor za brodice za sport i razonodu ili jahte duljine do 24 m obuhvaća:

- 1) ocjenu sukladnosti brodice ili jahte za vrijeme gradnje kod graditelja,
- 2) provjeru opreme brodica ili jahti,
- 3) preglede postojećih brodica ili jahti.«.

U stavku 4. riječ: »Nadzor« zamjenjuje se riječima: »Tehnički nadzor«.

Stavci 6., 7. i 8. mijenjaju se i glase:

»(6) Nadzor nad gradnjom brodice za sport i razonodu koja se gradi za vlastite potrebe graditelja (samogradnja) obavlja lučka kapetanija ili ispostava lučke kapetanije.

(7) Lučka kapetanija ili ispostava lučke kapetanije može nadzor nad gradnjom iz stavka 6. ovoga članka, ako isto ocijeni primjerenim, povjeriti priznatoj organizaciji.

(8) Nadzor nad gradnjom jahte koja se gradi za vlastite potrebe graditelja (samogradnja) obavlja priznata organizacija.«.

U stavcima 9. i 10. iza riječi: »Preglede« dodaju se riječi: »i provjeru opreme«.

Stavak 11. briše se.

Članak 39.

U članku 118. stavku 1. iza riječi: »obavlja se« stavlja se zarez i dodaju riječi: »na zahtjev vlasnika, kada je to potrebno«.

Članak 40.

U članku 125. iza stavka 4. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

»(5) Propis kojim se detaljno uređuje način primjene Međunarodne konvencije o radu pomoraca iz 2006. godine donosi ministar.

(6) Odredbe ovoga Zakonika, međunarodnih ugovora, koji su sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom Republike Hrvatske te objavljeni, te kolektivnih ugovora, koje uređuju radnopravne odnose za pomorce u međunarodnoj plovidbi, imaju prednost pred odredbama Zakona o radu.«.

Članak 41.

U članku 126. stavak 2. briše se.

Članak 42.

U članku 127. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Članu posade broda u međunarodnoj plovidbi, bez obzira na državnu pripadnost broda, može se u stranim sredstvima plaćanja isplaćivati plaća i druga primanja koja potražuje na temelju ugovora o radu i/ili kolektivnog ugovora za pomorce ili izvanugovorno.«.

Članak 43.

U članku 129. iza stavka 6. dodaje se novi stavak 7. koji glasi:

»(7) Iznimno od odredbe stavka 6. ovoga članka član posade broda iz stavka 1. ovoga članka koji lučkoj kapetaniji podnese dokaz da je njegov ugovor o radu sklopljen na razdoblje duže od razdoblja ukrcanja na brodu ostaje osiguran do dana prestanka njegovog ugovora o radu.«.

Dosadašnji stavci 7., 8., 9. i 10. postaju stavci 8., 9., 10. i 11.

Članak 44.

U članku 131. iza stavka 5. dodaju se novi stavak 6. i stavak 7. koji glase:

»(6) Zdravstvene preglede članova posade broda mogu obavljati samo one zdravstvene ustanove ili ordinacije koje posjeduju ovlaštenje za obavljanje liječničkih pregleda članova posade.

(7) Svaka ovlaštena zdravstvena ustanova ili ordinacija mora uvesti i održavati sustav upravljanja kvalitetom kojim je obuhvaćeno obavljanje liječničkih pregleda članova posade brodova, brodica i jahti i koji mora biti ocijenjen od nezavisne certifikacijske ustanove.«

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 8.

Članak 45.

U članku 145. stavku 2. iza riječi: »djelatnosti« stavlja se zarez i dodaju riječi: »kao i za takvu štetu koju član posade pretrpi na radu ili u vezi s radom na brodu zbog nepostojanja uvjeta za siguran rad,«

Stavak 3. briše se.

U stavku 4. koji postaje stavak 3. riječi: »i 3.« brišu se.

Članak 46.

U članku 166. stavku 1. točki 3. riječ: »smeća« zamjenjuje se riječju: »otpada«.

Iza točke 13. dodaje se točka 14. koja glasi:

»14) priznatim organizacijama i Hrvatskim registrom brodova.«.

Članak 47.

U članku 167. stavku 2. iza točke 9. dodaju se točke 10. do 13. koje glase:

»10) Međunarodne konvencije o radu pomoraca, 2006.

11) Međunarodne konvencije o nadzoru štetnih sustava protiv obraštanja brodova, 2001.

12) Međunarodne konvencije o nadzoru i upravljanju brodskim balastnim vodama i talozima, 2004.

13) Atenske konvencije o prijevozu putnika i njihove prtljage morem, 1974., kako je izmijenjena i dopunjena Protokolom iz 2002. godine.«.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

»(3) Osim isprava u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, inspekcijskim nadzorom nad stranim brodovima provjerava se i ima li brod važeće isprave sukladno Uredbi 392/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o odgovornosti prijevoznika putnika morem u slučaju nesreće, Direktivi 2009/20/EC Europskog parlamenta i Vijeća o osiguranju brodovlasnika za pomorske tražbine, kao i dokaz o drugim obveznim osiguranjima propisanim ovim Zakonikom.«.

Dosadašnji stavci 3., 4. i 5. postaju stavci 4., 5. i 6.

Članak 48.

U članku 171. stavku 8. riječi: »posredstvom pravne ili fizičke osobe kojoj je to poslovna djelatnost« brišu se.

Stavak 11. mijenja se i glasi:

»(11) Uklanjanje broda u smislu stavaka 8. i 9. ovoga članka znači svaki oblik sprječavanja, ublažavanja ili otklanjanja opasnosti. Uklanjanje broda može uključivati i prodaju broda na javnoj dražbi.«.

Iza stavka 11. dodaje se novi stavak 12. koji glasi:

»(12) U pogledu tražbine koja se tiče naknade troškova uklanjanja broda u smislu stavaka 8. i 9. ovoga članka, Republika Hrvatska ima založno pravo na brodu koji je predmet uklanjanja.«.

Dosadašnji stavak 12. koji postaje stavak 13. mijenja se i glasi:

»(13) Ako su uklanjanjem broda u smislu stavaka 8. i 9. ovoga članka ostvarena određena novčana sredstva, ona će se iskoristiti za podmirenje razumnih troškova vezanih uz uklanjanje, dok će se možebitni ostatak sredstava deponirati kod teritorijalno nadležnog trgovačkog suda na ime vlasnika broda, o čemu će Ministarstvo objaviti oglas u »Narodnim novinama«.

Iza dosadašnje stavka 13. koji postaje stavak 14. dodaju se stavci 15. i 16. koji glase:

»(15) Način i postupak prodaje broda na javnoj dražbi u skladu sa stavkom 11. ovoga članka propisuje ministar posebnim propisom.

(16) Rješenja i obavijesti koji se donose temeljem ovog članka dostavljaju se vlasniku i objavljuju na internetskim stranicama Ministarstva. Smatra se da je dostava obavljena uredno osmog dana od kada su rješenje ili obavijest objavljeni na internetskim stranicama Ministarstva.«.

Članak 49.

U članku 189. stavku 2. iza riječi: »brod« dodaju se riječi: »u gradnji«.

U stavku 3. iza riječi: »jahta« dodaju se riječi: »u gradnji«.

Članak 50.

U članku 190. stavak 1. briše se.

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 1. i 2.

Članak 51.

U članku 195. stavku 3. riječi: »imenik vlasnika brodova« zamjenjuju se riječima: »imenik vlasnika pomorskih objekata«.

U stavku 6. riječ: »brodova« briše se.

U stavku 7. iza riječi: »nepomičnih odobalnih objekata,« dodaju se riječi: »upisnika plutajućih objekata u gradnji, upisnika nepomičnih odobalnih objekata u gradnji,«

Članak 52.

U članku 200. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

»(3) U list B uložka glavne knjige upisnika jahti mora se upisati tvrtka, odnosno naziv i sjedište pravne osobe korisnika jahte koji je primatelj leasinga ili ime i prezime, te prebivalište fizičke osobe korisnika jahte koji je primatelj leasinga.«.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. riječi: »brodara i« brišu se.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Članak 53.

U članku 201. iza riječi: »zakup broda« dodaju se riječi: »ili drugog pomorskog objekta«.

Članak 54.

U članku 207. stavku 1. točki 4. riječi: »na manje od tri metra« zamjenjuju se riječima: »na duljinu 2,5 metra ili manju«.

Članak 55.

U članku 212. stavku 2. iza riječi: »nad brodom u gradnji« dodaju se riječi: »odnosno jahtom u gradnji«.

Članak 56.

U članku 214. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Pravo vlasništva i druga stvarna prava na brodu, jahti ili brodici mogu se steći, prenijeti, ograničiti i ukinuti jedino upisom u odgovarajući upisnik ili očevidnik.«.

Članak 57.

U članku 235. iza riječi: »upisnik jahti« točka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: »odnosno jahte u gradnji upisane u upisnik jahti u gradnji.«.

Članak 58.

U članku 253. iza riječi: »plutajuće objekte, odnosno odobalne nepomične objekte« dodaju se riječi: »te plutajuće objekte u gradnji, odnosno odobalne nepomične objekte u gradnji«.

Članak 59.

Članak 274. briše se.

Članak 60.

U članku 276. stavku 1. riječi: »čiji je upis u upisnik brodova obvezan (članak 187.)« brišu se.

Članak 61.

U članku 277. stavku 1. iza riječi: »odnosno naziv i sjedište« dodaju se riječi: »te osobni identifikacijski broj«.

Članak 62.

U članku 294. stavku 1. iza riječi: »isprava« briše se točka i dodaju riječi: »ili u neovjerenoj preslici ako je izvornu ispravu izdalo Ministarstvo.«.

U stavku 3. riječ: »zapisnik« zamjenjuje se riječju: »upisnik«.

U stavku 5. iza riječi: »telefaksom« dodaju se riječi: »ili na drugi primjeren način«.

Članak 63.

U članku 298. stavku 1. točki 2. iza riječi: »ime i prebivalište« dodaju se riječi: »i osobni identifikacijski broj«.

Članak 64.

U članku 315. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) Potvrdu iz točke 7. stavka 1. ovoga članka nije potrebno priložiti u postupku upisa broda kupljenog na javnoj dražbi koju provodi Republika Hrvatska ili sudskom prodajom koja se provodi u Republici Hrvatskoj.«

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Članak 65.

U članku 339. kratica: »npr.« briše se, riječi: »tužba za ostvarivanje pomorskog privilegija« brišu se te kratica: »itd.« briše se.

Članak 66.

Članak 347. briše se.

Članak 67.

U članka 429.a stavku 1. podstavak a) mijenja se i glasi:

»a) iz gospodarske djelatnosti brodovima u svom vlasništvu ili vlasništvu domaćih ili stranih ovisnih brodovlasničkih trgovačkih društava, brodovima uzetim u zakup ili u brodarski ugovor,«.

Članak 68.

U članku 598. stavku 1. iza točke 2. dodaje se nova točka 3. koja glasi:

»3) prijevoznik koji stvarno obavlja prijevoz u cijelosti ili djelomično je stvarni prijevoznik ili, u mjeri u kojoj prijevoznik stvarno obavlja prijevoz, prijevoznik,«.

U dosadašnjoj točki 3., koja postaje točka 4. iza riječi: »ugovora o prijevozu« dodaju se riječi: »putnika«.

U dosadašnjoj točki 4. koja postaje točka 5. iza riječi: »ugovora o prijevozu« dodaju se riječi: »putnika«.

U podtočki a. riječi: »ugovora o zakupu« zamjenjuju se riječima: »brodarskog ugovora«.

Dosadašnja točka 5. postaje točka 6.

Iza dosadašnje točke 6. koja postaje točka 7. dodaje se točka 8. koja glasi:

»8) *mana broda* je loše funkcioniranje, kvar ili neusklađenost s primjenjivim propisima o sigurnosti u pogledu bilo kojeg dijela broda ili brodske opreme koji se koriste za bijeg, evakuaciju, ukrcaj i iskrcaj putnika, ili koji se koriste za poriv, kormilarenje, sigurnu plovidbu, privezivanje, sidrenje, dolazak ili odlazak s veza ili sidrišta, ili za kontrolu oštećenja nakon naplavljivanja, ili koji se koriste za spuštanje uređaja za spašavanje.«.

Članak 69.

U članku 599. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

»(2) Ako nije drugačije ugovoreno, prevoznina se plaća prilikom izdavanja putne karte, a ako putna karta nije izdana, prilikom ulaska putnika na brod.«.

Članak 70.

Članak 601. mijenja se i glasi:

- »(1) Prijevoznik je dužan izdati putniku putnu kartu.
- (2) Putna karta može glasiti na ime ili na donositelja.
- (3) Putna karta može biti izdana u elektroničkom obliku.«.

Članak 71.

U članku 603. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

»(2) Ako nije drugačije ugovoreno, prigovor protiv sadržaja putne karte na ime može se staviti dok putovanje nije započelo.«.

Članak 72.

U članku 604. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

»(2) Putna karta koja glasi na donositelja ne može se, nakon što je putnik započeo putovanje, prenijeti na drugu osobu bez pristanka prijevoznika.«.

Članak 73.

Članak 606. mijenja se i glasi:

»(1) Na prava putnika primjenjuju se odredbe Uredbe (EU) 1177/2010 o pravima putnika kada putuju morem i unutarnjim plovnim putovima i izmjeni Uredbe (EZ) 2006/2004, osim u pogledu putnika koji putuju:

- a) na plovnim objektima ovlaštenima za prijevoz do najviše 12 osoba;
- b) na plovnim objektima čija posada ne broji više od tri člana ili gdje je dužina ukupne putničke usluge manja od 500 metara u jednome smjeru;
- c) na ekskurziji ili aranžmanima za razgledavanje različitima od krstarenja;

d) na plovnim objektima koji se ne pokreću mehaničkim sredstvima, kao i na originalnim i individualnim replikama povijesnih putničkih plovnih objekata projektiranih prije 1965. godine, izrađenim većim dijelom od originalnih materijala i ovlaštenima za prijevoz do 36 putnika.

(2) Tijelo nadležno za provedbu odredaba stavka 1. ovoga članka, kao i odredaba uredbe navedene u stavku 1. ovog članka je Agencija za obalni linijski pomorski promet.«.

Članak 74.

Članci 610. i 611. brišu se.

Članak 75.

Članak 612. mijenja se i glasi:

»(1) Na prijevoz putnika i prtljage u međunarodnoj plovidbi i nacionalnoj plovidbi brodovima klase A i B kako su definirani Direktivom 2009/45/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o sigurnosnim pravilima i normama za putničke brodove, primjenjuje se Uredba 392/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća o odgovornosti prijevoznika u prijevozu putnika morem u slučaju nesreća. Na prijevoz putnika i prtljage u nacionalnoj plovidbi brodovima koji ne spadaju u klasu A i B primjenjuju se odredbe ovoga Zakonika.

(2) Odredbe ovoga Zakonika i Uredbe o odgovornosti prijevoznika za smrt i tjelesne ozljede putnika primjenjuju se i kad se prijevoz obavlja besplatno.«.

Članak 76.

U članku 614. iza stavka 1. dodaju se stavci 2. do 7. koji glase:

»(2) Prijevoznik ostaje odgovoran za cjelokupan prijevoz i u slučaju kada prijevoz u cijelosti ili dijelom povjeri stvarnom prijevozniku.

(3) Prijevoznik, glede prijevoza koji obavlja stvarni prijevoznik, odgovara i za radnje i propuste osoba koje rade za stvarnog prijevoznika i njegovih punomoćnika kada oni djeluju u granicama svojeg zaposlenja.

(4) Stvarni prijevoznik, za dio prijevoza koji obavlja, odgovara prema odredbama ovoga Zakonika koja vrijede za odgovornost prijevoznika.

(5) Svaki poseban sporazum koji sklopi prijevoznik tiče se stvarnog prijevoznika samo ako se on s tim sporazumom izričito suglasi i tu suglasnost izrazi pisanim putem.

(6) Kada je tužba za naknadu štete podnesena protiv prijevoznika i stvarnog prijevoznika njihova odgovornost je solidarna.

(7) Nijedna odredba ovoga Zakonika ne utječe na pravo regresa između prijevoznika i stvarnog prijevoznika.«.

Članak 77.

Iza članka 615. dodaje se članak 615.a koji glasi:

»Članak 615.a

»(1) Svaki prijevoznik koji stvarno obavlja međunarodni prijevoz u cijelosti ili djelomično brodom upisanim u hrvatski upisnik brodova koji je ovlašten prevoziti više od 12 putnika, dužan je održavati na snazi osiguranje ili drugo financijsko jamstvo, kao što je garancija banke ili slične financijske institucije, radi pokrića odgovornosti za štetu zbog smrti ili tjelesne ozljede putnika u visini svote koja odgovara granicama odgovornosti propisanim u Uredbi EU 392/2009 o odgovornosti pomorskog prijevoznika za putnike u slučaju nezgode.

(2) Prijevoznik iz stavka 1. ovoga članka dužan je zatražiti od lučke kapetanije, u kojoj se vodi upisnik brodova u koji je brod upisan, izdavanje svjedodžbe kojom se potvrđuje da su osiguranje ili drugo financijsko jamstvo na snazi i u skladu s odredbama Uredbe EU 392/2009 o odgovornosti pomorskog prijevoznika za putnike u slučaju nezgode.

(3) Svjedodžba iz stavka 2. ovoga članka izdaje se na hrvatskom i engleskom jeziku i sadrži sljedeće podatke:

a) ime broda, pozivni znak i luku upisa,

b) ime i glavno poslovno sjedište prijevoznika koji stvarno obavlja prijevoz u cijelosti ili djelomično,

c) IMO broj za identifikaciju broda,

d) vrstu i trajanje jamstva,

e) naziv i glavno poslovno sjedište osiguratelja ili druge osobe koja pruža financijsko jamstvo, a kada je to prikladno, poslovno sjedište gdje je zaključeno osiguranje ili drugo financijsko jamstvo,

f) rok važenja svjedodžbe, koji ne može biti duži nego što je rok važenja osiguranja ili drugog financijskog jamstva,

g) sva dopuštena ograničenja, uvjete i iznimke osigurateljnog pokrića.

(4) Svjedodžba iz stavka 2. ovoga članka mora biti na brodu, a preslika se čuva u upisniku broda.«.

Članak 78.

Članak 624. mijenja se i glasi:

»Prijevoznik i putnik mogu izričito i pisanim putem ugovoriti više granice odgovornosti prijevoznika u odnosu na granice odgovornosti navedene u člancima 620., 621. i 622. ovoga Zakonika.«.

Članak 79.

U članku 627. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Osim vremena iz stavka 1. ovoga članka prijevoz ručne prtljage obuhvaća i vrijeme za koje se putnik nalazi u putničkoj lučkoj stanici ili na kakvom drugom lučkom uređaju na obali ako je prijevoznik primio ručnu prtljagu, a nije je predao putniku.«

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»(3) Prijevoz ostale prtljage koja nije ručna obuhvaća vrijeme od trenutka kad je prijevoznik prtljagu na kopnu ili brodu primio do trenutka kad ju je predao putniku.«.

Članak 80.

U članku 629. stavku 1. točki 1. podstavku 1. riječi: »prije ili u trenutku njezina iskrcaja« zamjenjuju se riječima: »prije i u trenutku iskrcaja putnika«.

Članak 81.

U članku 743. stavku 2. riječi: »U slučaju kada je osiguranje iz stavka 1. ovoga članka obvezno« zamjenjuju se riječima: »Kada je to posebno propisano«.

Članak 82.

Iza članka 747. dodaju se članci 747.a do 747.d koji glase:

»Članak 747.a

(1) Brod od 300 bruto tona ili više, osim ratnih brodova, pomoćnih ratnih brodova ili brodova u vlasništvu države ili kojima upravlja država i koji služe za negospodarske javne svrhe, mora imati potvrdu o osiguranju odgovornosti za pomorske tražbine navedene u Međunarodnoj konvenciji o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976., do svota osiguranja navedenih u Protokolu iz 1996. na tu Konvenciju.

(2) Osiguranje može biti sa ili bez franšize, u obliku pokrića kakvo pružaju članice Međunarodne grupe P&I klubova ili drugog zadovoljavajućeg jamstva kao financijskog jamstva ili samoosiguranja koji pružaju slične uvjete pokrića.

(3) Potvrdu izdanu od davatelja osiguranja mora sadržavati sljedeće podatke:

a) ime broda, njegov IMO broj i luku upisa;

b) ime brodara ili bilo koje osobe odgovorne za vođenje broda;

c) vrstu i rok osiguranja;

d) ime i sjedište davatelja osiguranja i, gdje je to primjereno, sjedište gdje je osiguranje zasnovano.

(4) Potvrda mora biti izdana na engleskom, francuskom ili španjolskom jeziku, ili sadržavati prijevod na jednom od tih jezika.

Članak 747.b

Strani brod koji ispunjava uvjete iz članka 747. stavka 1. ovoga Zakonika i koji namjerava uploviti u hrvatsku luku, odnosno pristati uz odobalni objekt u teritorijalnom moru ili epikontinentalnom pojasu Republike Hrvatske ili namjerava obavljati aktivnosti u unutarnjim morskim vodama, teritorijalnom moru ili epikontinentalnom pojasu Republike Hrvatske dužan je imati potvrdu iz članka 747.a ovoga Zakonika.

Članak 747.c

Ako se inspekcijskim nadzorom ili uvidom u brodske isprave, ili temeljem informacije zaprimljene od drugih država članica Europske unije, utvrdi da brod nema potvrdu iz članka 747.a ovoga Zakonika, Lučka kapetanija može zabraniti uplovljavanje broda ili izdati nalog za isplovljenje broda. O poduzetim mjerama Ministarstvo će obavijestiti Europsku komisiju, države članice Europske unije i državu zastave broda.

Članak 747.d

Na osiguranja iz članka 747.a ovoga Zakonika ne primjenjuje se članak 743. stavak 2. ovoga Zakonika, osim ako takvo osiguranje nije nekim drugim člankom Zakonika propisano kao obavezno.«

Članak 83.

U članku 760. iza riječi: »na moru« zarez se zamjenjuje točkom, a riječi: »uključujući vađenje potonulih stvari iz mora.« brišu se.

Članak 84.

U članku 761. točka 1. mijenja se i glasi:

»1) *akcija spašavanja* jest svaki čin ili činidba poduzeta radi pomoći brodu ili bilo kojoj drugoj imovini koja je u opasnosti na moru,«.

Članak 85.

U članku 762. stavku 1. iza riječi: »ratne brodove« zarez se zamjenjuje točkom, a riječi: »osim odredaba članka 781. – 783. ovoga Zakonika.« brišu se.

Članak 86.

U članku 763. riječ: »zaposlene« zamjenjuju se riječju: »zaposleni«.

Članak 87.

Članak 769. mijenja se i glasi:

»(1) Osobe kojima su spašeni životi nisu dužne za to ništa platiti.

(2) Ako je u istoj akciji spašavanja sudjelovalo više spašavatelja od kojih su neki spasili osobe, a neki brod ili drugu imovinu, spašavatelju koji je spasio samo osobe pripada pravičan udio u nagradi priznatoj drugom spašavatelju za spašavanje broda ili druge imovine, ili u naknadi za sprječavanje ili smanjenje štete morskom okolišu.«.

Članak 88.

U članku 770. stavku 1. riječ: »imovine« briše se.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Zapovjednik broda je ovlašten zaključivati ugovore za spašavanja u ime brodara i vlasnika broda. Zapovjednik, brodar ili vlasnik broda u opasnosti ovlašteni su zaključiti ugovor za operacije spašavanja u ime vlasnika imovine na tome brodu.«.

Članak 89.

Članak 771. mijenja se i glasi:

»(1) Akcije spašavanja koje su imale koristan ishod spašavatelju daju pravo na nagradu.

(2) Osim kada je drukčije propisano, nikakva se isplata ne duguje prema ovoj glavi Zakonika ako akcije spašavanja nisu imale koristan ishod.

(3) Visina nagrade, isključujući kamate i naknadbive troškove pravnog postupka, ne može iznositi više od vrijednosti spašenog broda i druge spašene imovine.«.

Članak 90.

U članku 772. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Spašavatelj je dužan u odnosu prema brodaru, vlasniku broda i vlasnicima druge imovine u opasnosti obaviti akcije spašavanja s dužnom pažnjom i pri tome posvetiti dužnu pažnju

sprječavanju ili smanjenju štete morskom okolišu. Spašavatelj je dužan, uvijek kada to okolnosti razborito nalažu, zatražiti pomoć drugih spašavatelja, te prihvatiti pomoć drugih spašavatelja kada ga zapovjednik broda, brodar ili vlasnik broda u opasnosti, odnosno vlasnik spašavane imovine razborito zatraži da tako učini. Ako se utvrdi da je takav zahtjev zapovjednika, brodara, vlasnika broda odnosno vlasnika druge imovine bio nerazborit, to neće utjecati na iznos naknade spašavatelju.«.

U stavku 2. iza riječi: »vlasnik« dodaje se riječ: »druge«, a riječi: »tijekom spašavanja, primijeniti dužnu pažnju pri sprječavanju« zamjenjuju se riječima: »tijekom akcije spašavanja, te pri tom primijeniti dužnu pažnju u sprječavanju«.

Članak 91.

U članku 775. stavku 1. riječi: »pa prema odredbi članka 774. stavka 2.« zamjenjuju se riječima: »pa temeljem odredbi članaka 771. i 774.«, iza riječi: »naknade« dodaje se riječ: »utvrđene«, a iza riječi: »posebnu naknadu od« dodaju se riječi: »brodara ili«.

U stavku 2. iza riječi: »posebna naknada koju« dodaju se riječi: »brodar ili«.

U stavku 4. riječi: »omjeru« zamjenjuju se riječima: »iznosu«.

U stavku 6. iza riječi: »regresnu tražbinu« dodaju se riječi: »brodara ili«.

Članak 92.

U članku 777. stavku 1. riječi: »ne postoji obveza plaćanja« zamjenjuju se riječima: »ne duguje se isplata«.

Stavci 2. i 3. mijenjaju se i glase:

»(2) Spašavatelj koji se upustio u spašavanje broda ili druge imovine protiv izričite i razborite zabrane zapovjednika, brodara, vlasnika broda, odnosno vlasnika druge imovine koja se ne nalazi niti se ikad nalazila na brodu nema pravo na isplatu po ovoj glavi Zakonika.

(3) Sud može spašavatelja dijelom ili u cijelosti lišiti prava na isplatu po ovoj glavi Zakonika u onoj mjeri u kojoj je spašavatelj svojom krivnjom izazvao potrebu za akcijama spašavanja ili ih otežao, odnosno ako je spašavatelj kriv za prijevaru ili drugo nečasno ponašanje.«.

Članak 93.

U članku 778. stavku 1. riječi: »ili brodar broda u opasnosti« zamjenjuju se riječima: »brodar ili vlasnik broda u opasnosti«, iza riječi: »nagradu za spašavanje« dodaju se riječi: »iz članka 774. ovoga Zakonika«, a iza riječi: »dužan je platiti brodar« dodaju se riječi: »ili vlasnik«.

U stavku 2. iza riječi: »solidarno s brodarom« dodaju se riječi: »i vlasnikom broda«.

U stavku 3. iza riječi: »brodar« dodaju se riječi: »ili vlasnik«.

U stavku 4. iza riječi: »brodar« dodaju se riječi: »ili vlasnik«.

Članak 94.

U članku 779. stavku 2. riječi: »vlasnik i brodar spašenog broda dužni su« zamjenjuju se riječima: »brodar ili vlasnik spašenog broda dužan je«.

Članak 95.

Članak 780. briše se.

Članak 96.

U članku 781. stavku 1. riječi: »nanesene brodu spašavatelju« zamjenjuju se riječima: »nanesene brodu odnosno opremi spašavatelja«.

Članak 97.

Članak 783. mijenja se i glasi:

»Odredbe ove glave Zakonika primjenjuju se i u slučaju kada spašavani brod i brod kojim se poduzimaju akcije spašavanja, pripadaju istom brodaru ili vlasniku.«

Članak 98.

U članku 784. stavku 1. iza riječi: »zaštitu okoliša« točka se zamjenjuje zarezom, te se dodaju riječi: »te odrediti uvjete i rokove za izvođenje akcije spašavanja.«.

U stavku 2. riječi: »odnosno uklanjanja« brišu se.

Članak 99.

Članci 785., 786. i 787. brišu se.

Članak 100.

U članku 809. stavku 2. iza riječi: »članka 813. – 823.« dodaju se riječi: »i članaka 823.a – 823.h«.

Članak 101.

Članak 809.a mijenja se i glasi:

»Odredbe odjeljaka 3., 4. i 5. ove glave Zakonika primjenjuju se na štete nastale na području unutarnjih morskih voda, teritorijalnog mora, epikontinentalnog pojasa i zaštićenog ekološko-

ribolovnog pojasa Republike Hrvatske, te na zaštitne mjere poduzete kako bi se šteta spriječila ili umanjila, bez obzira gdje su poduzete, a odredbe odjeljka 2. primjenjuju se na štete nastale na području unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske.«.

Članak 102.

U dijelu VIII., u glavi IV. naslov odjeljka 4. mijenja se i glasi: »4. Odgovornost za onečišćenje mora uljem koje se prevozi kao teret«

Članak 103.

U članku 813. stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

Članak 104.

U članku 820. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Vlasnik broda upisanog u upisnik brodova u Republici Hrvatskoj koji kao teret prevozi više od 2.000 tona ulja dužan je održavati na snazi osiguranje ili drugo financijsko jamstvo kao što je garancija banke ili potvrda izdana od jednog od međunarodnih fondova za naknadu štete, radi pokrića odgovornosti za štetu zbog onečišćenja uljem, u visini svote koja odgovara granicama odgovornosti propisanim člankom 816. ovoga Zakonika.«.

Stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. koji postaje stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Vlasnik broda iz stavka 1. ovoga članka dužan je zatražiti od lučke kapetanije u kojoj se vodi upisnik brodova u koji je brod upisan, izdavanje svjedodžbe kojom se potvrđuje da su osiguranje ili drugo financijsko jamstvo na snazi u skladu s odredbama Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja uljem iz 1992. godine i ovoga Zakonika.«.

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 3. riječi: »Uvjerjenje iza stavka 3.« zamjenjuju se riječima: »Svjedodžba iz stavka 2.«.

U podstavku e. riječ: »vremena« zamjenjuje se riječju: »razdoblja«.

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 4. riječi: »Uvjerjenje iz stavka 3.« zamjenjuju riječima: »Svjedodžba iz stavka 2.«.

Dosadašnji stavak 6. koji postaje stavak 5. mijenja se i glasi:

»(5) Osiguranje ili drugo financijsko jamstvo iz stavka 1. ovoga članka smije prestati samo istekom razdoblja valjanosti osiguranja ili jamstva navedenog u svjedodžbi iz stavka 2. ovog članka ili

protekom roka od tri mjeseca računajući od dana kada je lučkoj kapetaniji iz stavka 2. ovog članka upućena obavijest o otkazu osiguranja ili jamstva. Iznimno, osiguranje ili drugo financijsko jamstvo smije prestati prije isteka tog tromjesečnog roka ako je svjedodžba vraćena nadležnoj lučkoj kapetaniji ili je istodobno izdana nova važeća svjedodžba. Navedeno vrijedi i za svaku izmjenu čija je posljedica da osiguranje ili jamstvo više ne udovoljava odredbama ovog članka.«.

Članak 105.

U članku 821. stavku 2. iza riječi: »likvidacije« točka se zamjenjuje zarezom, te se dodaju riječi: »ali se ne smije koristiti prigovorima koje bi mogao istaći u odgovoru na tužbu koju bi protiv njega podnio vlasnik broda.«.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka osiguravatelj ili jamac može istaći prigovor da je šteta onečišćenjem prouzročena namjernim protupravnim ponašanjem vlasnika broda. U svakom slučaju, osiguravatelj ili jamac može se pozvati na granice odgovornosti iz članka 816. ovog Zakonika, čak i kada vlasnik broda nema pravo ograničiti svoju odgovornost.«.

Članak 106.

Iza članka 823. dodaje se naziv odjeljka 5. koji glasi: »5. Odgovornost za onečišćenje mora pogonskim uljem«.

Članak 823.a mijenja se i glasi:

»Za potrebe ovog odjeljka ove glave Zakonika:

1. *Brod* označuje svaki plovni objekt bilo koje vrste.
2. *Vlasnik broda* označava vlasnika broda, brodarku, zakupoprimalca i poslovođu broda.
3. *Pogonsko ulje* znači sva ugljikovodikova mineralna ulja, uključujući i ulje za podmazivanje, koja se koriste ili se imaju namjeru koristiti za rad ili pogon broda, kao i ostatke tog ulja.
4. *Zaštitne mjere* znače svaku razumnu mjeru koju poduzme bilo koja osoba nakon nastanka nezgode kako bi se šteta zbog onečišćenja spriječila ili umanjila.
5. *Nesreća* znači svaki događaj ili niz događaja istoga podrijetla koji prouzroči štetu zbog onečišćenja ili predstavlja tešku i neposrednu prijetnju nastanku takve štete.
6. *Šteta zbog onečišćenja* znači:

a) gubitak ili štetu nastalu izvan broda zbog onečišćenja uslijed istjecanja ili ispuštanja pogonskog ulja s broda, bilo gdje se to istjecanje ili ispuštanje dogodilo, pod uvjetom da je iznos naknade za onečišćenje okoliša, ne računajući gubitak dobiti uslijed takvoga onečišćenja, ograničen na

troškove razumnih mjera koje su stvarno poduzete ili se imaju poduzeti za ponovno uspostavljanje stanja prije nastale štete; i

b) troškove zaštitnih mjera i bilo kojeg gubitka ili štete prouzročene ovim mjerama.«

Članak 107.

Članak 823.b mijenja se i glasi:

»(1) Za štetu koju prouzroči brod istjecanjem ili izbacivanjem pogonskog ulja odgovara vlasnik broda ako ne dokaže da je istjecanje ili izbacivanje pogonskog ulja:

a) posljedica rata, neprijateljstava, građanskog rata, pobune ili prirodne pojave izvanrednog, neizbježnog ili neotklonjivog karaktera,

b) proistječe u potpunosti radnjom ili propustom treće osobe učinjenima u namjeri da se prouzroči šteta, ili

c) u potpunosti prouzročena nemarom ili drugom štetnom radnjom bilo koje države ili drugoga tijela odgovornoga za održavanje svjetionika ili drugih navigacijskih pomagala u obavljanju te funkcije.

(2) Kada je u skladu sa stavkom 1. ovoga članka više osoba odgovorno, njihova odgovornost je solidarna.

(3) Ako vlasnik broda dokaže da je šteta nastala u potpunosti ili djelomično zbog radnje ili propusta oštećene osobe učinjenih u namjeri da se prouzroči šteta, ili iz krajnje nepažnje te osobe, on može biti u potpunosti ili djelomično oslobođen svoje odgovornosti prema spomenutoj osobi.

(4) Zahtjev za naknadu štete zbog onečišćenja ne može se podnijeti protiv vlasnika broda osim na temelju ovoga Zakonika.

(5) Uz rezervu iz stavka 6. ovoga članka, zahtjev za naknadu štete zbog onečišćenja, bilo da se temelji na ovome Zakoniku ili ne, ne može se podnijeti protiv osoba koje poduzimaju zaštitne mjere kao i osoba u njihovoj službi, osim ako se dokaže da je šteta nastala kao rezultat njihovog osobnog djelovanja ili propusta koje su navedene osobe učinile, bilo u namjeri da prouzroče štetu, bilo bezobzirno znajući da će šteta vjerojatno nastati.

(6) Ni jednom odredbom ovoga Zakonika ne dira se u prava vlasnika broda na regres.«

Članak 108.

Iza članka 823.b dodaju se članci 823.c do 823.f koji glase:

»Članak 823.c

Ako šteta zbog onečišćenja nastane iz nesreće u kojoj su sudjelovala dva broda ili više njih, vlasnici svih brodova solidarno odgovaraju za cjelokupnu štetu koja se razumno ne može podijeliti, ako se ne mogu osloboditi odgovornosti prema članku 823.b ovoga Zakonika.

Članak 823.d

(1) Vlasnik broda za štete zbog onečišćenja mora pogonskim uljem može ograničiti svoju odgovornost osnivanjem fonda ograničene odgovornosti u visini svote koja odgovara granicama odgovornosti propisanim u članku 391. stavku 1. točki 2. ovoga Zakonika.

(2) Fond ograničene odgovornosti iz stavka 1. ovoga članka može osnovati i osiguravatelj ili druga osoba koja je izdala financijsko jamstvo prema članku 823.e ovoga Zakonika.

(3) Osnivanje fonda prema stavku 2. ovoga članka ima isti pravni učinak kao i osnivanje fonda od strane vlasnika broda.

(4) Osiguravatelj ili druga osoba koja je izdala financijsko jamstvo prema članku 823.e ovoga Zakonika može osnovati fond ograničene odgovornosti i kada vlasnik broda prema odredbama članka 390. stavka 1. ovoga Zakonika nije ovlašten na ograničenje odgovornosti.

Članak 823.e

(1) Vlasnik broda bruto tonaže veće od 1000 upisanog u upisnik brodova u Republici Hrvatskoj dužan je održavati na snazi osiguranje ili drugo financijsko jamstvo kao što je garancija banke ili slične financijske institucije, radi pokrića odgovornosti za štetu zbog onečišćenja pogonskim uljem, u visini svote koja odgovara granicama odgovornosti propisanim u članku 391. stavku 1. točki 2. ovoga Zakonika.

(2) Vlasnik broda iz stavka 1. ovoga članka dužan je zatražiti od lučke kapetanije u kojoj se vodi upisnik brodova u koji je brod upisan, izdavanje svjedodžbe kojom se potvrđuje da su osiguranje ili drugo financijsko jamstvo na snazi u skladu s odredbama Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja pogonskim uljem iz 2001. godine i ovoga Zakonika.

(3) Svjedodžba iz stavka 2. ovoga članka izdaje se na hrvatskom i engleskom jeziku i sadrži sljedeće podatke:

a) ime broda, brojeve ili slova za raspoznavanje i luku upisa,

b) ime i glavno poslovno sjedište upisanog vlasnika,

c) IMO broj za identifikaciju broda,

d) vrstu i trajanje jamstva,

e) naziv i glavno poslovno sjedište osiguratelja ili druge osobe koja pruža financijsko jamstvo, a kada je to prikladno, poslovno sjedište gdje je zaključeno osiguranje ili drugo financijsko jamstvo,

f) razdoblje valjanosti svjedodžbe, koje ne može biti duže od razdoblja valjanosti osiguranja ili drugog jamstva.

(4) Svjedodžba iz stavka 2. ovoga članka mora se nalaziti na brodu, a preslika se čuva u upisniku brodova.

(5) Osiguranje ili drugo financijsko jamstvo iz stavka 1. ovoga članka smije prestati samo istekom razdoblja valjanosti osiguranja ili jamstva navedenog u svjedodžbi iz stavka 2. ovoga članka ili protekom roka od tri mjeseca računajući od dana kada je lučkoj kapetaniji iz stavka 2. ovoga članka upućena obavijest o otkazu osiguranja ili jamstva. Iznimno, osiguranje ili drugo financijsko jamstvo smije prestati prije isteka toga tromjesečnog roka ako je svjedodžba vraćena nadležnoj lučkoj kapetaniji ili je istodobno izdana nova važeća svjedodžba. Navedeno vrijedi i za svaku izmjenu čija je posljedica da osiguranje ili jamstvo više ne udovoljava odredbama ovog članka.

Članak 823.f

(1) Tužba za naknadu štete prouzročene onečišćenjem pogonskim uljem može se podnijeti neposredno protiv osiguravatelja ili druge osobe koja je pružila financijsko jamstvo prema članku 823.e ovoga Zakonika.

(2) Osiguravatelj ili jamac može istaći protiv tužitelja sve prigovore koje bi mogao istaći vlasnik broda, osim prigovora stečaja ili likvidacije, ali se ne smije koristiti prigovorima koje bi mogao istaći u odgovoru na tužbu koju bi protiv njega podnio vlasnik broda.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka osiguravatelj ili jamac može istaći prigovor da je šteta onečišćenjem prouzročena namjernim protupravnim ponašanjem vlasnika broda. U svakom slučaju, osiguravatelj ili jamac može ograničiti svoju odgovornost na svotu osiguranja ili jamstva iz članka 823.e stavka 1. ovoga Zakonika, čak i kada vlasnik broda nema pravo ograničiti svoju odgovornost.

(4) Osiguravatelj ili jamac ima pravo zahtijevati od vlasnika broda da se pridruži postupku kao umješlač.«.

Članak 109.

Iza članka 840. dodaje se glava VI. i članci 840.a do 840.z koji glase:

»Glava VI.

VAĐENJE I UKLANJANJE PODRTINA I POTONULIH STVARI

1. Opće odredbe

Članak 840.a

U smislu odredaba ove glave ovoga Zakonika:

(1) Podrtina nastala nakon pomorske nesreće, u nastavku podrtina, jest:

- a) potonuli ili nasukani plovni ili plutajući objekt, ili
- b) bilo koji dio potonulog ili nasukanog plovnog ili plutajućeg objekta, uključujući svaki predmet koji se nalazi ili se nalazio na tom objektu, ili
- c) svaki predmet koji je nestao u moru s plovnog ili plutajućeg objekta i koji je nasukan, potonuo ili ostavljen da pluta, ili
- d) plovni ili plutajući objekt koji će uskoro potonuti ili se nasukati, ili se to opravdano može očekivati, ako još nisu poduzete učinkovite mjere radi pomoći tom objektu ili drugoj ugroženoj imovini.
- e) Pojam podrtina ne odnosi se na plutajuće platforme koje su u vrijeme pomorske nesreće bile postavljene za istraživanje ili eksploataciju podmorja.

(2) Potonula stvar jest bilo koja stvar, osim podrtine, koja je potonula ili se nasukala u moru, ili koja će uskoro potonuti ili se nasukati ili se to opravdano može očekivati, ako još nisu poduzete učinkovite mjere radi spašavanja te stvari.

(3) Pomorska nesreća je sudar plovnih ili plutajućih objekata, nasukanje ili druga plovidbena nezgoda, ili drugi događaj na plovnom odnosno plutajućem objektu ili izvan njega koji uzrokuje materijalnu štetu ili predstavlja neposrednu opasnost od nastanka materijalne štete na plovnom odnosno plutajućem objektu ili njegovu teretu.

(4) Opasnost jest svaka okolnost ili prijetnja:

- a) koja ugrožava ili ometa sigurnost plovidbe; ili
 - b) od koje se opravdano mogu očekivati velike štetne posljedice za morski okoliš ili obalu ili povezane interese.
- (5) Povezani interesi su interesi izravno ugroženi podrtinom, odnosno potonulom stvari ili interesi kojima prijeti opasnost od podrtine odnosno potonule stvari, kao primjerice:

- a) pomorske djelatnosti u obalnim područjima, lukama i ušćima, uključujući ribarstvo, koje predstavljaju osnovne izvore prihoda osobama koje se njima bave;
- b) turističke znamenitosti i drugi gospodarski interesi tog područja;
- c) zdravlje stanovništva i dobrobit obalnog područja, uključujući očuvanje živih morskih bogatstava te flore i faune; i
- d) odobalna i podvodna infrastruktura.

(6) Uklanjanje jest svaki oblik sprječavanja, smanjenja ili otklanjanja opasnosti prouzročene podrtnom, odnosno potonulom stvari.

(7) Vađenje podrazumijeva podizanje podrtnine, odnosno potonule stvari na površinu te druge mjere vađenja stvari iz mora.

(8) Ovlaštena osoba jest osoba koja je vlasnik potonule stvari, odnosno podrtnine ili ima kakvo drugo pravo na temelju kojega je ovlaštena raspolagati tom stvari, odnosno podrtnom. Posebno, u odnosu na podrtnu, ovlaštena osoba je vlasnik, ili bilo koja pravna ili fizička osoba, kao što je poslovođa ili zakupoprimalac, koja je od vlasnika preuzela odgovornost za upravljanje plovnom odnosno plutajućim objektom i koja je, preuzimanjem te odgovornosti, preuzela sve obveze i odgovornosti kompanije kako je definirana u članku 5. točki 33. ovoga Zakonika.

(9) Poštenu nalaznik jest osoba koja je pronašla podrtnu ili potonulu stvar koja je napuštena, ili izgubljena, ili joj je vlasnik nepoznat, ili je ovlaštena osoba ne namjerava vaditi, te je pronalazak prijavila i poduzela vađenje temeljem odobrenja nadležne lučke kapetanije postupajući sukladno odredbama članaka 840.d i 840.dž ovoga Zakonika.

(10) Izvođač radova jest osoba koja izvodi mjere uklanjanja ili vađenja podrtnine ili potonule stvari. Izvođač radova može se javiti u svojstvu spašavatelja u smislu odredaba glave II. dijela VIII. ovoga Zakonika.

Članak 840.b

(1) Odredbe ove glave ovoga Zakonika primjenjuju se na vađenje podrtna i potonulih stvari koje se nalaze u teritorijalnom moru i unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske te na uklanjanje podrtna i potonulih stvari koje se nalaze u teritorijalnom moru, unutarnjim morskim vodama te na području zaštićenog ekološko-ribolovnog i epikontinentalnog pojasa Republike Hrvatske.

(2) U onom opsegu u kojem se mjere iz ove glave ovoga Zakonika smatraju spašavanjem, na odnos između spašavatelja i vlasnika podrtnine ili potonule stvari te na sva pitanja nagrade ili naknade spašavateljima primjenjuju se odredbe ovoga Zakonika koje se odnose na spašavanje ili odredbe primjenjive međunarodne konvencije o spašavanju, uz odgovarajuće isključenje odredbi ove glave ovoga Zakonika.

Članak 840.c

(1) Vlasnik je u obvezi izvaditi ili ukloniti podrtnu, odnosno potonulu stvar o vlastitom trošku.

(2) Ukoliko vlasnik ne izvadi ili ne ukloni podrtnu, odnosno potonulu stvar, on odgovara za štetu koja trećima nastane u vezi s podrtnom odnosno potonulom stvari.

(3) Vlasnik se oslobađa odgovornosti ako dokaže da šteta potječe od nekog nepredvidljivog uzroka koji se nalazio izvan stvari, a koji se nije mogao spriječiti, izbjeći ili otkloniti.

(4) Vlasnik se oslobađa odgovornosti i ako dokaže da je šteta u cijelosti prouzročena radnjom ili propustom treće osobe učinjenim u namjeri da se prouzroči šteta.

(5) Vlasnik se oslobađa odgovornosti i ako dokaže da je šteta u cijelosti prouzročena štetnom radnjom nadležnog javnog tijela.

(6) Vlasnik se u cijelosti ili djelomično oslobađa odgovornosti, ako dokaže da je šteta u cijelosti ili djelomično prouzročena radnjom ili propustom oštećenika učinjenim u namjeri da se prouzroči šteta ili iz nepažnje.

Članak 840.č

(1) Podrtina ili potonula stvar koja ne bude izvađena u roku od dvije godine od dana kad je potonula ili se nasukala postaje vlasništvo Republike Hrvatske.

(2) Ako podrtina ili potonula stvar u naravi predstavlja novac, dragocjenost, arhivsku građu od općega kulturnoga interesa i drugu stvar od vrijednosti kojoj se više ne može utvrditi vlasnik, ona je vlasništvo Republike Hrvatske.

(3) Svaka osoba koja stekne izravno saznanje o postojanju podrtine ili potonule stvari na nekom određenom mjestu dužna je o tome obavijestiti nadležnu lučku kapetaniju.

(4) Zabranjeno je podrtinu i potonulu stvar neovlašteno dirati, pomicati, premještati, ili na bilo koji drugi način mijenjati njeno postojeće stanje.

(5) Lučka kapetanija dužna je o nalazu podrtine ili potonule stvari iz stavka 2. ovoga članka odmah obavijestiti nadležno državno tijelo za zaštitu spomenika kulture, odnosno arhiv, koji su ovlašteni te predmete uzeti u posjed i čuvanje, ako posebnim zakonom nije što drugo određeno.

(6) Ako se ne može utvrditi vrijeme potonuća ili nasukanja u svrhu utvrđivanja roka iz stavka 1. ovoga članka, predmnijeva se da su plovni ili plutajući objekt, zrakoplov ili njihovi dijelovi, teret i druge stvari koje su se na njima nalazile potonuli, odnosno nasukali se sutradan, nakon primitka posljednje vijesti o plovnom ili plutajućem objektu ili zrakoplovu, a ostali predmeti onoga dana kad je utvrđeno mjesto gdje je predmet potonuo ili se nasukao.

(7) Nadležna lučka kapetanija može podrtinu, odnosno potonulu stvar koja je postala vlasništvo Republike Hrvatske izvaditi i Ministarstvo je može prodati na javnoj dražbi pa iz iznosa postignutog prodajom namiriti sve razumne troškove i pristojbe u vezi s vađenjem, oglašavanjem, čuvanjem i prodajom. Mogući višak toga iznosa koji ostane nakon odbitka troškova i pristojbi ostaje u korist državnog proračuna.

2. Vađenje podrtina i potonulih stvari

Članak 840.ć

(1) Podrtinu i potonulu stvar smije vaditi ovlaštena osoba, osim u slučajevima iz članaka 840.n i 840.s ovoga Zakonika.

(2) Za vađenje podrtine ili potonule stvari potrebno je odobrenje nadležne lučke kapetanije.

(3) U zahtjevu kojim se traži odobrenje za vađenje podrtine ili potonule stvari moraju se navesti naziv, opis, identifikacijske oznake i svojstva podrtine ili potonule stvari, mjesto gdje ona leži, način i sredstva potrebna za vađenje, dokaz o vlasništvu, odnosno drugom pravu ovlaštene osobe te vrijeme predviđeno za početak i završetak radova na njezinu vađenju.

(4) Lučka kapetanija će donijeti rješenje kojim se odobrava vađenje podrtine ili potonule stvari ukoliko su ispunjeni uvjeti iz stavka 3. ovoga članka. Rješenjem se prema okolnostima slučaja određuju nautičko-tehnički uvjeti vađenja i primjereni rok za početak i završetak izvođenja radova.

(5) Odobrenje za vađenje podrtine ili potonule stvari koja je od vojnog značenja lučka kapetanija daje uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove obrane.

(6) Odobrenje za vađenje podrtine ili potonule stvari koja ima ili se može pretpostaviti da ima obilježja kulturnog dobra daje lučka kapetanija uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove kulture.

(7) Protiv rješenja kojim se daje ili uskraćuje odobrenje za vađenje iz stavaka 5. i 6. ovoga članka ne može se podnijeti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(8) O početku, prekidu, nastavljanju ili napuštanju radova na vađenju ovlaštena osoba je dužna bez odgađanja obavijestiti lučku kapetaniju koja je izdala odobrenje.

(9) Za vađenje podrtine ili potonule stvari koje ne zahtijeva neka posebna nautička i tehnička sredstva i osobitu stručnost nije potrebno odobrenje lučke kapetanije ako je vrijednost stvari zanemariva, a stvar nema obilježje kulturnog dobra ili vojni značaj.

Članak 840.d

(1) Ako je ovlaštena osoba nepoznata ili je poznata, ali se utvrdi da ona ne namjerava vaditi potonulu stvar ili podrtinu, ili kad bez opravdanog razloga prekine ili napusti započeto vađenje, vađenje potonule stvari ili podrtine smiju poduzeti nadležna lučka kapetanija i poštene nalaznik.

(2) Smatra se da ovlaštena osoba ne namjerava poduzeti vađenje potonule stvari ako u roku od trideset dana od dana potonuća odnosno nasukanja ne pokrene postupak za davanje odobrenja za vađenje ili ako u roku od 30 dana od dobivanja odobrenja ne započne vađenje.

(3) Smatra se da je ovlaštena osoba bez opravdanog razloga prekinula ili napustila započeto vađenje ako u roku od pet dana ne nastavi radove na vađenju potonule stvari koje je prekinula ili napustila bez da je o tome obavijestila nadležnu lučku kapetaniju.

(4) Ako se ne može utvrditi vrijeme potonuća ili nasukanja u svrhu utvrđivanja roka iz stavka 2. ovoga članka, na odgovarajući se način primjenjuje odredba članka 840.č stavka 6. ovoga Zakonika.

(5) Kada vađenje poduzima poštteni nalaznik na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 840.č stavaka 2. do 9. ovoga Zakonika.

(6) Poštteni nalaznik koji je započeo vađenje podrtime ili potonule stvari na temelju odobrenja lučke kapetanije ne smije bez opravdanog razloga prekinuti ili napustiti radove ako bi njihovo prekidanje ili napuštanje moglo prouzročiti štetu.

(7) Ako je zahtjev kojim se traži odobrenje za vađenje podnijelo više poštenih nalaznika, lučka kapetanija će donijeti rješenje kojim odobrava vađenje onom poštenom nalazniku koji je prvi podnio zahtjev za vađenje i ispunjava propisane uvjete.

Članak 840.dž

(1) Kada nadležna lučka kapetanija izda odobrenje za vađenje podrtime ili potonule stvari poštenom nalazniku ili kada vađenje poduzima sama, Ministarstvo će o tome objaviti oglas na svojim internetskim stranicama i u »Narodnim novinama« te pozvati vlasnika ili drugu ovlaštenu osobu da potonulu stvar, odnosno podrtnu preuzme u roku od 15 dana.

(2) Ministarstvo je u obvezi podrtnu ili potonulu stvar čije vađenje je poduzela nadležna lučka kapetanija čuvati za njena vlasnika te poduzeti sve razumne mjere radi očuvanja tih predmeta.

(3) Kada je vađenje poduzeo poštteni nalaznik, nadležna će lučka kapetanija narediti poštenom nalazniku da izvađenu podrtnu ili potonulu stvar čuva za njena vlasnika te da poduzima sve razumne mjere radi očuvanja tih predmeta. U tom slučaju poštteni nalaznik osobno odgovara za izvađenu stvar, odnosno podrtnu.

(4) Ako je izvađena potonula stvar ili podrtna podložna brzom propadanju ili su za njezino čuvanje ili održavanje potrebni troškovi nerazmjerni njezinoj vrijednosti, potonula stvar, odnosno podrtna može se odmah prodati na javnoj dražbi, a za nju dobiveni novac po odbitku troškova prodaje položiti će se kod mjesno nadležnog trgovačkog suda, o čemu će Ministarstvo objaviti oglas u »Narodnim novinama«.

Članak 840.d

(1) Ako se vlasnik ili druga ovlaštena osoba javi u roku od 15 dana od objave oglasa iz članka 840.dž stavka 1. ovoga Zakonika, predat će joj se stvar, odnosno podrtna ili iznos dobiven prodajom, čim se od nje naplate svi razumni troškovi u svezi s vađenjem, čuvanjem, oglašavanjem i prodajom, nagrada poštenom nalazniku (nalaznina) i pristojbe nadležne lučke kapetanije.

(2) U sumnji kojoj od više osoba treba predati izvađenu potonulu stvar, odnosno podrtnu, ako okolnosti ne upućuju na koju drugu osobu, prednost ima ona koja ju je izgubila iz neposrednoga posjeda.

(3) Postupak predaje ovlaštenoj osobi izvađene stvari, podrtine, odnosno iznosa dobivenog njihovom prodajom te naplate troškova od ovlaštene osobe provodi Ministarstvo.

(4) Ovlaštena osoba može se osloboditi svoje obveze plaćanja troškova, pristojbi i nalaznine tako da se odrekne stvari. U tom će se slučaju na odgovarajući način odmah primijeniti članak 840.f ovoga Zakonika, neovisno o proteku roka od 15 dana.

Članak 840.e

(1) Ovlaštena osoba dužna je poštenom nalazniku platiti nalazninu u visini od najviše 10% od stvarne vrijednosti podrtine, odnosno potonule stvari, te punu naknadu za razumne troškove koje je on imao u svezi s vađenjem, čuvanjem i prodajom na javnoj dražbi.

(2) Ako se vrijednost podrtine, odnosno potonule stvari ne može procijeniti ili ona postoji samo za njezina vlasnika, odnosno ovlaštenu osobu, tada će se odrediti pravični iznos nalaznine.

(3) Pri utvrđivanju visine nalaznine uzima se u obzir razmjernost koristi za poštenog nalaznika i ovlaštenu osobu koja je dužna platiti nalazninu, kao i visina svih razumnih troškova učinjenih u vezi s vađenjem te druge okolnosti pod kojima je stvar potonula odnosno nasukala se i okolnosti pod kojima je izvađena.

Članak 840.f

(1) Ako se u roku od 15 dana od objave oglasa iz članka 840.dž stavka 1. ovoga Zakonika vlasnik ili druga ovlaštena osoba ne javi i ne dokaže svoje pravo na potonulu stvar, odnosno podrtinu ili odbije preuzeti stvar, ili namiriti sve razumne troškove i nalazninu, tada izvađena potonula stvar, odnosno podrtina:

a) postaje vlasništvo poštenog nalaznika kod kojeg se do tad nalazila na čuvanju, osim ako poštenu nalaznik izričito odbije prihvatiti vlasništvo, odnosno

b) postaje vlasništvo Republike Hrvatske ukoliko se nalazi na čuvanju kod Ministarstva ili ako stvar ima značaj kulturnog dobra.

(2) U slučaju iz stavka 1. točke a) ovoga članka ako poštenu nalaznik odbije prihvatiti vlasništvo, izvađena potonula stvar, odnosno podrtina postat će vlasništvo Republike Hrvatske i predati se u posjed Ministarstvu. U takvom se slučaju poštenom nalazniku na teret državnog proračuna naknađuju svi razumni troškovi koje je imao u svezi s vađenjem, čuvanjem i prodajom podrtine odnosno potonule stvari, te mu se isplaćuje i nalaznina u visini koja se određuje odgovarajućom primjenom članka 840.e ovoga Zakonika.

(3) U slučajevima iz stavka 1. točke b), te stavka 2. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuje odredba članka 840.č stavka 7. ovoga Zakonika.

(4) Ako je podrtina odnosno potonula stvar prodana na javnoj dražbi prije isteka roka od 15 dana od objave oglasa sukladno stavku 4. članka 840.dž ovog Zakonika te je iznos ostvaren prodajom

na javnoj dražbi položen na sudu, a vlasnik ili druga ovlaštena osoba se ne javi i ne dokaže svoje pravo na potonulu stvar odnosno podrtinu ili odbije namiriti sve razumne troškove, pristojbe i nalazninu u roku od tri mjeseca od objave oglasa iz članka 840.dž stavka 1. ovoga Zakonika, primijenit će se sljedeće:

a) iz iznosa položenog na sudu namirit će se pristojbe lučke kapetanije te svi razumni troškovi koje su Ministarstvo i poštenu nalaznik poduzeli u vezi s vađenjem, oglašavanjem, čuvanjem i prodajom potonule stvari, odnosno podrtine;

b) višak iznosa koji ostane nakon odbitka troškova i pristojbi predat će se poštenom nalazniku koji je izvadio podrtinu, odnosno potonulu stvar;

c) ako je vađenje poduzela nadležna lučka kapetanija, višak iznosa koji ostane nakon odbitka troškova i pristojbi ostaje u korist državnog proračuna.

Članak 840.g

(1) Osoba koja vađenje podrtine ili potonule stvari poduzima bez odobrenja ili protivno odluci nadležne lučke kapetanije za štetu prouzročenu vađenjem odgovara na temelju općih pravila o odgovornosti za štetu od opasne djelatnosti.

(2) Za potrebe ovoga članka vađenje koje se poduzima bez odobrenja ili protivno odluci nadležne lučke kapetanije smatra se opasnom djelatnošću.

Članak 840.h

Izvođač radova koji obavlja vađenje na temelju ugovora sklopljenog s ovlaštenom osobom, lučkom kapetanijom ili s poštenim nalaznikom, ako tim ugovorom nije ugovoreno drukčije, odgovara za štetu koju prouzroči svojim radom ako ne dokaže da se šteta nije mogla izbjeći niti uz dužnu pažnju.

Članak 840.i

Izvođač radova, ako nije drukčije ugovoreno, ima založno pravo na izvađenoj potonuloj stvari ili podrtini radi osiguranja naknade za vađenje i čuvanje stvari te može izvađenu potonulu stvar ili podrtinu zadržati dok mu odgovorna osoba ne podmiri te tražbine, osim za potonule stvari ili podrtine za koje se utvrdi da imaju obilježja kulturnog dobra ili su od vojnog značaja.

3. Obvezno uklanjanje podrtina i potonulih stvari

Članak 840.j

(1) Temeljem odredbi ovoga dijela ove glave ovoga Zakonika nadležna lučka kapetanija može poduzimati mjere za uklanjanje podrtine ili potonule stvari koja predstavlja opasnost u smislu odredbe članka 840.a stavka 4. ovoga Zakonika.

(2) Mjere iz stavka 1. ovoga članka koje poduzme lučka kapetanija moraju biti u razmjeru s opasnošću.

(3) Lučka kapetanija može poduzeti samo one mjere koje se smatraju razumnima za potrebe uklanjanja opasne podrtnine ili opasne potonule stvari, a čim se podrtnina ili potonula stvar ukloni mora ih obustaviti. Takve mjere ne smiju nepotrebno ometati prava i interese vlasnika i drugih zainteresiranih osoba.

(4) Mjere u vezi s uklanjanjem opasne podrtnine ili potonule stvari koja ima ili se može pretpostaviti da ima obilježja kulturnog dobra ili je od vojnog značaja lučka kapetanija poduzima uz prethodnu suglasnost nadležnog ministarstva.

(5) Odredbe ovoga dijela ove glave ovoga Zakonika ne primjenjuju se na mjere poduzete prema Međunarodnoj konvenciji o intervenciji na otvorenom moru u slučajevima nezgoda koje dovode do onečišćenja uljem iz 1969., kako je izmijenjena i dopunjena ili prema Protokolu o intervenciji na otvorenom moru u slučaju onečišćenja drugim tvarima osim ulja iz 1973., kako je izmijenjen i dopunjen.

Članak 840.k

(1) Zapovjednik pomorskog objekta i ovlaštena osoba dužni su bez odgađanja izvijestiti najbližu lučku kapetaniju kada je pomorski objekt sudjelovao u pomorskoj nesreći u kojoj je nastala podrtnina. U mjeri u kojoj je jedan od njih, zapovjednik ili ovlaštena osoba, ispunio obvezu izvještavanja prema ovome članku, drugi je oslobođen te obveze.

(2) Ova izvješća moraju sadržavati ime i glavno poslovno sjedište vlasnika i ostale relevantne podatke potrebne da bi lučka kapetanija mogla utvrditi predstavlja li podrtnina opasnost sukladno članku 840.l ovog Zakonika, a ti podaci uključuju:

- a) točan položaj podrtnine;
- b) vrstu, veličinu i građu podrtnine;
- c) prirodu štete i stanje podrtnine;
- d) prirodu i količinu tereta, posebice opasnih i štetnih tvari; i
- e) količinu i vrstu ulja na pomorskom objektu, uključujući pogonsko ulje i ulje za podmazivanje.

Članak 840.l

Prilikom utvrđivanja predstavlja li podrtnina opasnost, lučka kapetanija uzima u obzir sljedeće kriterije:

- a) vrstu, veličinu i građu podrtnine;

- b) dubinu vode na tom području;
- c) amplitudu morskih mijena i morske struje na tom području;
- d) osobito osjetljiva morska područja ili jasno definirano područje zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa na kojem su usvojene posebne obvezatne mjere protiv onečišćenja s brodova;
- e) blizinu brodskih ruta ili separacijskih zona;
- f) gustoću i frekvenciju prometa;
- g) vrstu prometa;
- h) prirodu i količinu tereta na podrtini, količinu i vrstu ulja (kao što su pogonsko ulje i ulje za podmazivanje) i, posebice, moguću štetu u slučaju ispuštanja tereta ili ulja u morski okoliš;
- i) izloženost lučkih objekata;
- j) prevladavajuće meteorološke i hidrografske uvjete;
- k) topografiju podmorja u tom području;
- l) visinu podrtine iznad ili ispod površine vode pri najnižoj razini živih morskih mijena;
- m) akustičke i magnetske osobine podrtine;
- n) blizinu odobalnih uređaja, cjevovoda, telekomunikacijskih kabela i sličnih struktura; i
- o) bilo koju drugu okolnost zbog koje je potrebno ukloniti podrtinu.

Članak 840.lj

- (1) Nakon što sazna za postojanje podrtine, nadležna lučka kapetanija mora upotrijebiti sva moguća sredstva radi hitnog upozoravanja pomoraca i drugih zainteresiranih država o prirodi i položaju podrtine.
- (2) Ako ima razloga vjerovati da podrtina predstavlja opasnost, nadležna lučka kapetanija mora osigurati poduzimanje svih mogućih koraka radi određivanja točnog položaja podrtine.

Članak 840.m

- (1) Ako utvrdi da podrtina predstavlja opasnost, nadležna lučka kapetanija mora osigurati poduzimanje svih razumnih mjera kako bi se podrtina označila.
- (2) Označavanje podrtine treba biti u skladu s međunarodno prihvaćenim sustavom obilježavanja (balisaže) koji se primjenjuje na području gdje se podrtina nalazi.

(3) Ministarstvo mora objaviti pojedinosti o tim oznakama, koristeći sva prikladna sredstva, uključujući odgovarajuće nautičke publikacije.

Članak 840.n

(1) Kada nadležna lučka kapetanija utvrdi da podrtina predstavlja opasnost rješenjem će narediti vlasniku da ukloni podrtinu.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, vlasnik ili druga ovlaštena osoba mora nadležnoj lučkoj kapetaniji pružiti dokaz o osiguranju ili drugom financijskom jamstvu kako je propisano u članku 840.p ovoga Zakonika.

(3) Vlasnik može sklopiti ugovor s izvođačem radova da u ime vlasnika ukloni podrtinu za koju je utvrđeno da predstavlja opasnost. Prije nego što takvo uklanjanje započne, lučka kapetanija može odrediti uvjete uklanjanja u mjeri u kojoj je potrebno osigurati da se uklanjanje provodi na način koji je siguran i kojim se štiti morski okoliš.

(4) Kada je uklanjanje propisano stavcima 1. i 3. ovog članka započelo, nadležna lučka kapetanija može intervenirati u mjeri u kojoj je potrebno osigurati da se uklanjanje zaista provodi na način koji je siguran i kojim se štiti morski okoliš.

(5) Nadležna lučka kapetanija rješenjem će:

a) odrediti razuman rok u kojem je vlasnik dužan ukloniti podrtinu i uvjete uklanjanja iz stavka 3. ovoga članka, uzimajući u obzir prirodu opasnosti utvrđenu sukladno članku 840.l ovoga Zakonika;

b) naglasiti da ona može ukloniti podrtinu na trošak vlasnika, ukoliko on to ne učini u navedenom roku.

(6) U slučajevima koji zahtijevaju hitno djelovanje kada opasnost postane osobito ozbiljna, nadležna lučka kapetanija donijet će rješenje temeljem kojega će odmah intervenirati uklanjanjem podrtine na najefikasniji i najbrži mogući način vodeći računa o sigurnosti i zaštiti morskog okoliša.

(7) Ako vlasnik ne ukloni podrtinu u roku određenom sukladno stavku 5. točki a) ovoga članka, lučka kapetanija može ukloniti podrtinu na najefikasniji i najbrži mogući način vodeći računa o sigurnosti i zaštiti morskog okoliša.

(8) Lučka kapetanija je dužna o mjerama iz ovoga članka izvijestiti vlasnika čiji se podaci nalaze u izvješćima iz članka 840.k stavka 2. ovoga Zakonika.

(9) Žalba protiv rješenja iz stavaka 1., 5., 6. i 7. ovoga članka nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(10) Rješenja i obavijesti koji se donose temeljem ovoga članka dostavljaju se vlasniku i objavljuju na internetskim stranicama Ministarstva. Smatra se da je dostava obavljena uredno kada su rješenje ili obavijest objavljeni na internetskim stranicama Ministarstva.

Članak 840.nj

(1) Uz rezervu članka 840.o ovoga Zakonika, vlasnik odgovara za troškove lociranja, označavanja i uklanjanja podrtine izvršenih sukladno člancima 840.lj, 840.m i 840.n ovoga Zakonika, ukoliko ne dokaže da je pomorska nesreća u kojoj je nastala podrtina:

a) posljedica rata, neprijateljstava, građanskog rata, pobune ili iznimne, neizbježne i nesavladive prirodne pojave;

b) u cijelosti prouzročena radnjom ili propustom treće osobe učinjenima u namjeri da se prouzroči šteta; ili

c) u cijelosti prouzročena nemarom ili drugom štetnom radnjom nadležnog javnog tijela odgovornog za održavanje svjetala ili drugih sredstava za pomoć plovidbi u obavljanju te funkcije.

(2) Ni jedan zahtjev za naknadu troškova iz stavka 1. ovoga članka ne može se podnijeti protiv vlasnika ako nije u skladu s odredbama ovoga dijela ove glave ovoga Zakonika.

(3) Odredbe ovoga članka ne utječu na pravo regresa prema trećim osobama.

Članak 840.o

Vlasnik ne odgovara za troškove iz članka 840.nj stavka 1. ovoga Zakonika, ako je, i u opsegu u kojem je, odgovornost za takve troškove u suprotnosti:

a) s primjenjivom međunarodnom konvencijom ili odredbama ovog Zakonika koje uređuju građansku odgovornost za štetu zbog onečišćenja uljem;

b) s primjenjivom međunarodnom konvencijom ili odredbama ovog Zakonika o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja pogonskim uljem; ili

c) s primjenjivom međunarodnom konvencijom ili domaćim propisima koji uređuju građansku odgovornost za nuklearne štete.

Članak 840.p

(1) Vlasnik plovnog objekta čija bruto tonaža iznosi 300 tona ili više upisanog u upisnik brodova u Republici Hrvatskoj dužan je održavati na snazi osiguranje ili drugo financijsko jamstvo, kao što je garancija banke ili slične institucije, radi pokrića odgovornosti iz članka 840.nj ovoga Zakonika, u visini svote koja odgovara granicama odgovornosti propisanim u članku 391. stavku 1. točki 2. ovoga Zakonika.

(2) Osiguranje ili drugo financijsko jamstvo iz stavka 1. ovoga članka može biti u obliku pokrića kakvo pružaju članice Međunarodne grupe P&I klubova ili drugog zadovoljavajućeg jamstva kao financijskog jamstva ili samoosiguranja koji pružaju odgovarajuće uvjete pokrića.

(3) Potvrda osiguranja ili financijskog jamstva koja služi kao dokaz da su osiguranje ili drugo financijsko jamstvo iz stavka 1. na snazi mora biti sastavljena na hrvatskom ili na engleskom jeziku te mora sadržavati sljedeće podatke:

a) ime plovnog objekta, brojeve ili slova za prepoznavanje i luku upisa;

b) bruto tonažu plovnog objekta;

c) ime i glavno poslovno sjedište vlasnika;

d) IMO identifikacijski broj ili druge jedinstvene identifikacijske oznake plovnog objekta;

e) vrstu i rok trajanja osiguranja ili drugog jamstva;

f) ime i glavno poslovno sjedište osiguratelja ili druge osobe koja daje jamstvo i, u odgovarajućem slučaju, poslovno sjedište u kojem je osiguranje ili jamstvo zaključeno; i

g) potpis i pečat osiguratelja ili davatelja drugog financijskog jamstva.

(4) Potvrda iz stavka 3. ovoga članka mora se nalaziti na plovnom objektu.

Članak 840.r

(1) Tužba za naknadu troškova lociranja, označavanja i uklanjanja podrtine prema odredbama ovog dijela ove glave Zakonika može se podnijeti neposredno protiv osiguravatelja ili druge osobe koja je pružila financijsko jamstvo prema članku 840.p ovoga Zakonika.

(2) Osiguravatelj ili jamac može istaći protiv tužitelja prigovore koje bi mogao isticati vlasnik, osim prigovora stečaja ili likvidacije, ali se ne smije koristiti prigovorima koje bi mogao isticati u odgovoru na tužbu koju bi protiv njega podnio vlasnik.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka osiguravatelj ili jamac može istaći prigovor da je pomorska nesreća posljedica namjernog protupravnog ponašanja vlasnika. U svakom slučaju, osiguravatelj ili jamac može ograničiti svoju odgovornost na svotu osiguranja ili jamstva iz stavka 1. ovoga članka, čak i kada vlasnik nema pravo ograničiti svoju odgovornost.

(4) Osiguravatelj ili jamac ima pravo zahtijevati od vlasnika da se pridruži postupku kao umješač.

Članak 840.s

(1) Nadležna lučka kapetanija utvrđuje predstavlja li potonula stvar opasnost u smislu članka 840.a stavka 4. ovoga Zakonika pri čemu se na odgovarajući način primjenjuje članak 840.l ovog Zakonika.

(2) Čim sazna za postojanje opasne potonule stvari, lučka kapetanija će poduzeti mjere lociranja i označavanja potonule stvari, pri čemu se na odgovarajući način primjenjuju članci 840.lj i 840.m ovog Zakonika.

(3) Kada utvrdi da potonula stvar predstavlja opasnost nadležna lučka kapetanija će rješenjem narediti vlasniku da u primjerenom roku ukloni potonulu stvar.

(4) Ako vlasnik ili druga ovlaštena osoba ne postupi prema rješenju iz stavka 3. ovoga članka, ili kad bez opravdanog razloga prekine ili napusti započeto uklanjanje, lučka kapetanija će na trošak i rizik vlasnika odmah ukloniti potonulu stvar te ju nije u obvezi čuvati.

(5) U slučajevima kada opasnost postane osobito ozbiljna, lučka kapetanija može i bez donošenja prethodnog rješenja iz stavka 3. ovoga članka postupiti prema stavku 4. ovoga članka.

(6) Ako se utvrdi da potonula stvar predstavlja opasnost u smislu članka 840.a stavka 4. ovoga Zakonika, a nadležnoj lučkoj kapetaniji je vlasnik nepoznat, lučka kapetanija će odmah ukloniti potonulu stvar i nije ju u obvezi čuvati. Sredstva za takvo uklanjanje potonule stvari osiguravaju se u državnom proračunu. Ako vlasnik naknadno postane poznat, dužan je nadoknaditi ta sredstva uplatom u korist državnog proračuna.

(7) Žalba protiv rješenja iz stavaka 3., 4., 5. i 6. ovoga članka nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(8) Rješenja i obavijesti koji se donose temeljem ovog članka dostavljaju se vlasniku i objavljuju na internetskim stranicama Ministarstva. Smatra se da je dostava obavljena uredno kada su rješenje ili obavijest objavljeni na internetskim stranicama Ministarstva.

Članak 840.š

U postupku utvrđivanja opasnosti te postupku uklanjanja podrtine ili potonule stvari, u slučaju neposredne opasnosti za onečišćenje okoliša, uz nadležnu lučku kapetaniju, prema potrebi sudjeluje i inspekcija zaštite okoliša.

Članak 840.t

Odgovornost vlasnika potonule stvari za troškove njenog lociranja, označavanja i uklanjanja uređuje se odgovarajućom primjenom članka 840.nj ovoga Zakonika.

Članak 840.u

(1) Kada lučka kapetanija postupi sukladno odredbama članka 840.n stavaka 4., 6. ili 7. odnosno članka 840.s stavaka 4., 5. ili 6. ovog Zakonika, Republika Hrvatska ima založno pravo na

uklonjenoj potonuloj stvari ili podrtni radi osiguranja naknade troškova lociranja, označavanja i uklanjanja, te može uklonjenu potonulu stvar ili podrtnu zadržati dok joj odgovorna osoba ne podmiri te tražbine, osim za potonule stvari ili podrtnine za koje se utvrdi da imaju obilježja kulturnog dobra ili su od vojnog značaja.

(2) Republika Hrvatska je ovlaštena namiriti svoju tražbinu iz prodajne cijene podrtnine, odnosno potonule stvari ostvarene prodajom na javnoj dražbi ili sudskom prodajom odgovarajućom primjenom odredbi glave II. dijela VIII. ovoga Zakonika.

(3) Na javnu dražbu iz stavka 2. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 171. ovoga Zakonika.

Članak 840.v

Izvođač radova koji obavlja uklanjanje po nalogu nadležne lučke kapetanije odgovara za štetu koju prouzroči svojim radom ako ne dokaže da se šteta nije mogla izbjeći niti uz dužnu pažnju.

Članak 840.z

(1) Pravo na naknadu troškova lociranja, označavanja i uklanjanja podrtnine ili potonule stvari prema odredbama ovoga dijela ove glave ovoga Zakonika zastarijeva u roku od pet godina od dana kada je sukladno članku 840.l ovoga Zakonika utvrđena opasnost.

(2) Pravo na naknadu troškova lociranja, označavanja i uklanjanja podrtnine utrnjuje ako se tužba ne podnese u roku od 10 godina računajući od dana saznanja za podrtnu.

(3) Pravo na naknadu troškova lociranja, označavanja i uklanjanja potonule stvari utrnjuje ako se tužba ne podnese u roku od 10 godina računajući od dana donošenja rješenja o uklanjanju potonule stvari.«.

Članak 110.

U članku 841. stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Izraz »brod« u ovom dijelu Zakonika obuhvaća, te se na odgovarajući način primjenjuje i na ostale pomorske objekte, osim brodica. Ovrha i osiguranje na pomorskom objektu koji se u smislu odredaba članka 5. ovoga Zakonika smatra brodicom provodi se prema Ovršnom zakonu.«.

Članak 111.

U članku 844. stavci 2. i 3. mijenjaju se i glase:

»(2) Provedbu rješenja o ovrsi na brodu iz stavka 1. ovoga članka ovrhovoditelj može zatražiti pred svakim stvarno nadležnim sudom na čijem se području zatekne brod u vrijeme kada ovrhu treba provesti.

(3) Ovrhu na brodu odnosno brodu u gradnji upisanom u hrvatski upisnik, u dijelu koji se sastoji od provođenja određenih upisa u upisnik, provodi tijelo koje vodi taj upisnik.«.

Članak 112.

Članak 846. mijenja se i glasi:

»Ako se u vrijeme podnošenja prijedloga za ovrhu na brodu koji nije upisan u upisnik brodova ne zna da li se brod nalazi u teritorijalnom moru ili unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske, ovrhovoditelj može prijedlog za ovrhu podnijeti bilo kojem stvarno nadležnom sudu. Rješenje o ovrsi ovrhovoditelj može radi provedbe ovrhe podnijeti stvarno nadležnom sudu na području kojega se nađe brod.«.

Članak 113.

Članak 850. mijenja se i glasi:

»Za ovrhu, odnosno osiguranje na teretu koji se nalazi na brodu, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 845. ovog Zakonika.«.

Članak 114.

U članku 856. stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Ako je boravište ovršenika nepoznato, ili ako se ovršenik nalazi u inozemstvu, sud će rješenje o ovrsi dostaviti zapovjedniku broda. Ako je zapovjednik napustio brod, sud će za privremenog zastupnika ovršenika postaviti drugu odgovarajuću osobu.«.

Članak 115.

U članku 857. stavci 6. i 7. mijenjaju se i glase:

»(6) Za prvenstveni red prava na namirenje koje pripada ovrhovoditelju u smislu stavka 3. ovoga članka, odlučujući je trenutak kad je tijelu koje vodi upisnik brodova podnesen zaključak suda kojim se nalaže zabilježba rješenja o ovrsi u smislu stavka 1. ovoga članka.

(7) Ako predmet ovrhe nije upisan u upisnik brodova, red prvenstva u smislu stavka 3. ovoga članka određuje se prema trenutku kad je zamolnica za provođenje popisa upućena sudu nadležnom za provođenje ovrhe, odnosno ako je taj sud nadležan za donošenje rješenja o ovrsi – prema trenutku kad je taj sud odredio obavljanje pljenidbenog popisa.«.

Članak 116.

U članku 861. stavku 1. iza riječi: »čuvari« briše se točka i dodaju riječi: »s odgovarajućim pomorskim zvanjem i iskustvom.«.

Članak 117.

U članku 867. stavcima 7. i 9. riječi: »više od jedne trećine« zamjenjuju se riječima: »više od jedne petine.«.

Članak 118.

U članku 878. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»(3) Na zahtjev kupca koji je u roku položio kupovninu, te udovoljio posebnim uvjetima prodaje broda, ako su bili određeni, sud može odrediti predaju broda kupcu i prije pravomoćnosti rješenja o dosudi, ako to opravdavaju ekonomski razlozi. U takvom slučaju, sud će predaju broda kupcu uvjetovati polaganjem primjerenog osiguranja, koje će se moći koristiti ako u slučaju ukidanja rješenja o dosudi kupac ne vrati brod u stanje u kakvom mu je bio predan. Iznos i uvjete tog osiguranja odredit će sud prema okolnostima slučaja.«.

Članak 119.

U članku 902. stavku 8. riječ: »konačnog« briše se.

Članak 120.

U članku 911. stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Vjerovnici čije su tražbine osigurane pomorskim privilegijem namiruju se iz diobne mase ako su prijavili svoje tražbine i to najkasnije na ročištu za prodaju.«.

Članak 121.

U članku 912. stavku 1. dodaje se nova točka 1. koja glasi:

»1.) Republika Hrvatska za tražbine s osnova članaka 171., 840.lj, 840.m i 840.n, ovoga Zakonika«.

Dosadašnje točke 1., 2., 3. i 4. postaju točke 2., 3., 4. i 5.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Troškovi nastali u tijeku postupka prodaje broda namiruju se prije razdiobe kupovnine, pa i prije bilo koje tražbine navedene u stavku 1. ovoga članka.«.

Članak 122.

U članku 993. stavku 1. iza riječi: »prekršaj« riječ: »strana« briše se.

Točka 2. mijenja se i glasi:

» 2) ako brod, brodica ili jahta obavlja pomorsku kabotažu protivno propisu Europske unije koji uređuje pomorsku kabotažu ili protivno propisu iz članka 9. stavka 2. ovog Zakonika.«.

U točki 3. riječi: »uploviti u luku i« brišu se.

U točki 4. iza riječi: »brod« dodaju se riječi: »ili brodica«.

U stavku 2. iza riječi: »brodar« dodaju se riječi: »odnosno korisnik«.

Članak 123.

U članku 995. stavku 1. točki 2. iza riječi: »članka« dodaju se riječi: »49.c stavka 2.,«.

Članak 124.

U članku 998. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 250.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj pravna osoba:

- 1) ako se inspekcijskim nadzorom utvrdi da brod nije sposoban za plovidbu (članci 76. i 166.)
- 2) ako ne održava brod i njegovu opremu sukladno članku 85. ovoga Zakonika,
- 3) ako ne podnese zahtjev za ponovno baždarenje hrvatskog broda prije završetka radova na preinaci kojima se mijenja bruto ili neto tonaža broda ili ne podnese takav zahtjev nakon dolaska broda u prvu hrvatsku luku ako se radovi na preinaci broda izvode u inozemstvu, a brod nije baždaren u inozemstvu prema odredbama ovoga Zakonika (članak 93.),
- 4) ako kao zapovjednika broda ukrca osobu koja nema pomorsku knjižicu (članak 137. stavak 1.),
- 5) ako brod nema ime i ne nosi ime luke upisa ili ako tehnički plovni objekt i plutajući objekt nemaju oznaku i ne nose ime luke upisa ili ako te oznake nosi iako nije na to ovlašten, te ime nije ispisano sukladno propisu donesenog temeljem ovoga Zakonika (članci 183. i 184.),
- 6) ako ne poduzme ili ne poduzme u određenom roku odgovarajuće mjere ili ne obavi potrebne radove koje je svojim rješenjem naredila inspekcija sigurnosti plovidbe (članci 172., 173., 174. i 175.),
- 7) ako u zakonskom roku ne podnese zahtjev za brisanje broda (članak 192. stavak 4.),
- 8) ako obavlja prijevoz u javnom prometu na moru, ili obavlja djelatnost iznajmljivanja plovila ili druge gospodarske djelatnosti na moru suprotno odredbama članka 48. stavak 1. ovoga Zakonika,
- 9) ako ne uspostavi ili ne održava dokumentirani sustav upravljanja sigurnošću i sustav sigurnosne zaštite, ne održava stanje broda i njegove opreme tako da je brod dok plovi u svakom smislu

sposoban za plovidbu i siguran za obavljanje svih operacija u službi dok ih obavlja, ne osigura da brod posjeduje valjane svjedodžbe i dokumente, ne osigura da se na brodu i u svezi s brodom poštuju zahtjevi Tehničkih pravila i drugih propisa (članak 48. stavak 2.),

10) ako ne obavlja dužnosti u svezi s održavanjem straže i obavljanjem poslova na brodu propisane posebnim propisom (članak 135.),

11) ako ne dostavi podatke iz članka 48. stavka 3. ovoga Zakonika u roku propisanom stavkom 4. istog članka,

12) ako ne dostavi prijedlog za upis promjene podataka koji se upisuju u list B uloška glavne knjige pomorskog objekta sukladno članku 200. stavku 4. ovoga Zakonika.«.

Članak 125.

U članku 1001. stavku 1. riječi: »od 2.000,00 do 15.000,00 kuna« zamjenjuju se riječima: »od 5.000,00 do 50.000 kuna«.

Iza točke 11. dodaju se točke 12. i 13. koje glase:

»12) ako protivno odredbi članka 49.d ne preda sav brodski otpad u prihvatne uređaje prije isplovljavanja,

13) ako plovnim objektom ošteti ili neovlašteno ukloni objekt sigurnosti plovidbe ili objekt hidrografije (članak 50. stavak 5. i članak 51. stavak 5.).«.

U stavku 4. riječi: »iz stavka 1. točke 12) ovoga članka« brišu se.

Članak 126.

U članku 1001.a stavku 1. točka 2. mijenja se i glasi:

»2) ako prilikom plovidbe ili boravka u unutarnjim morskim vodama, teritorijalnom moru, epikontinentalnom pojasu ili gospodarskom pojasu ne poštuje međunarodne, europske i hrvatske propise i standarde o zaštiti od onečišćenja mora i zraka s pomorskih objekata i onečišćenja prouzročenog potapanjem s pomorskih objekata. (članak 49.a),«.

Iza točke 2. dodaju se točke 3., 4. i 5. koje glase:

»3.) ako u more i na morsku obalu ispušta, odnosno odbacuje krute i tekuće otpade, zauljene vode, fekalije i ostatke tereta s pomorskog objekta kao i sve druge tvari koje onečišćuju more, zrak ili obalu (članak 49.b stavak 1.),

4) ako postupi protivno propisu iz članka 49.b stavka 3. ili stavka 5. ovoga Zakonika,

5) ako prazni spremišta krutog i tekućeg otpada, zauljenih voda, fekalija i ostataka tereta s broda kao i svih drugih tvari koje onečišćuju more i obalu, izvan prihvatnih uređaja, (članci 49.c i 49.e).«.

Članak 127.

U članku 1009. stavku 1. točki 5. riječ: »Ministarstva« zamjenjuje se riječima: »nadležnog ministarstva«.

Članak 128.

U članku 1010. stavku 1. iza točke 3. dodaje se točka 4. koja glasi:

»4) ako na objekt sigurnosti plovidbe ili objekt hidrografije postavi natpis ili ošteti objekt sigurnosti plovidbe ili objekt hidrografije ili neovlašteno postavi, ukloni ili zamijeni objekt sigurnosti plovidbe ili objekt hidrografije ili promijeni značenje objekta sigurnosti plovidbe (članak 50. stavak 5. i članak 51. stavak 5.).«.

Članak 129.

U članku 1013. stavku 3. iza riječi: »članku 56.« dodaju se riječi: »i 56.a, te propisima donesenim temeljem tog članka«.

Članak 130.

U članku 1016. stavku 1. riječi: »članka 56. stavka 3.« zamjenjuju se riječima: »članka 56.c ovoga Zakonika i propisa donesenog temeljem tog članka«.

Članak 131.

Iza članka 1016.d dodaju se članci 1016.e, 1016.f i 1016.g koji glase:

»Članak 1016.e

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se vlasnik broda, brodar i kompanija broda koji plovi, a nema svjedodžbu ili potvrdu o osiguranju ili drugom odgovarajućem jamstvu propisanom člankom 62. ovog Zakonika.

(2) Novčanom kaznom od 25.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se zapovjednik broda i osoba odgovorna u pravnoj osobi iz stavka 1. ovog članka.

Članak 1016.f

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se lučka uprava i koncesionar luke posebne namjene koji ne osigura opremanje luke odgovarajućim uređajima i opremom i ne osigura donošenje i provedbu Plana za prihvati i rukovanje otpadom i ostacima tereta i ne osigura prihvati i sakupljanje otpada s plovniha objekata (članak 56.a).

(2) Novčanom kaznom od 15.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovoga članka odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 1016.g

(1) Novčanom kaznom od 40.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba prijevoznik, terminalni operator, putnički agent, odnosno turoperator, koja postupi protivno odredbama propisa iz članka 606. ovoga Zakonika.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba prijevoznik, terminalni operator, putnički agent, odnosno turoperator.

(3) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba pravne osobe prijevoznika, terminalnog operatora, putničkog agenta, odnosno turoperatora.«

Članak 132.

Članak 1017. mijenja se i glasi:

»(1) Novčanom kaznom od 25.000 do 100.000 kuna kaznit će se obrtnik vlasnik pomorskog objekta ili podrtine koji postupi protivno odredbama članka 840.c ovog Zakonika.

(2) Novčanom kaznom od 25.000 kuna do 300.000 kuna kaznit će se pravna osoba za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovog članka.

(3) Novčanom kaznom od 10.000 do 25.000 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovog članka zapovjednik pomorskog objekta ili fizička osoba vlasnik pomorskog objekta i odgovorna osoba u pravnoj osobi.«

Članak 133.

Iza članka 1017. dodaju se članci 1017.a do 1017.e koji glase:

»Članak 1017.a

(1) Novčanom kaznom od 25.000,00 kuna do 300.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba koja podrtinu i potonulu stvar neovlašteno dira, pomiče, premješta, ili na bilo koji drugi način mijenja njeno postojeće stanje (članak 840.č stavak 4.).

(2) Novčanom kaznom od 25.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovog članka.

Članak 1017.b

(1) Novčanom kaznom od 25.000,00 kuna do 300.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba koja vadi podrtine ili potonule stvari suprotno odredbama članka 840.č ovoga Zakonika.

(2) Novčanom kaznom od 25.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovog članka.

Članak 1017.c

(1) Novčanom kaznom od 25.000,00 kuna do 300.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba koja postupi suprotno članku 840.d stavku 6. ovog Zakonika.

(2) Novčanom kaznom od 25.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovog članka.

Članak 1017.d

Novčanom kaznom od 25.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se zapovjednik pomorskog objekta i ovlaštena osoba koja postupi suprotno odredbama članka 840.k ovoga Zakonika.

Članak 1017.e

(1) Novčanom kaznom od 25.000,00 kuna do 300.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba vlasnik podrtine koja ne ukloni podrtinu u skladu s člankom 840.n ovoga Zakonika.

(2) Novčanom kaznom od 25.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 134.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti:

- Strategiju pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske (članak 3.),
- Uredbu o dolasku i boravku stranih jahti i brodica namijenjenih razonodi, športu ili rekreaciji (članak 8.),
- Uredbu o jedinstvenom sučelju za formalnosti u pomorskom prometu (članak 23.).

Članak 135.

Ministar će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propise o:

- načinu i postupku prodaje broda na javnoj dražbi (članak 48.),

- visini naknade za obavljanje kabotaže plovnim objektima treće zastave (članak 5.),
- visini naknade za sigurnost plovidbe i zaštitu od onečišćenja (članak 8.),
- načinu primjene Međunarodne konvencije o radu pomoraca iz 2006. godine (članak 40.),
- zahtjevima za pomorsku opremu uvjetima za stavljanje takve opreme na tržište i uvjetima koje moraju ispunjavati imenovana tijela za statutarnu certifikaciju pomorske opreme, te način i postupak njihovog imenovanja (članak 30.),
- rukovanju opasnim i štetnim tvarima u lukama i pomorskom prometu, kao i uvjeti i način pod kojima se obavlja ukrcavanje i iskrcavanje opasnih i štetnih tvari, rasutog i ostalih tereta u lukama, te načinu sprječavanja onečišćenja (članak 22. u dijelu koji se odnosi na članak 56.c stavak 1.).

Članak 136.

Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propise o:

- posadi brodova u kabotaži (članak 5.),
- pravima i obvezama priznatih organizacija, te načinu i postupku njihova ovlašćivanja (članak 30.).

Članak 137.

Ministar će uz suglasnost ministra nadležnog za turizam u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propis o uvjetima za obavljanje djelatnosti iznajmljivanja brodica i jahti sa ili bez posade (članak 6.).

Članak 138.

Ministar će uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propise o:

- sadržaju informacije o brodskom otpadu, načinu dostave i čuvanja, te rokovima za dostavu (članak 16. u dijelu koji se odnosi na članak 49.c stavak 4.).
- redu u lukama i drugim dijelovima unutarnjih morskih voda u pogledu sigurnosti plovidbe, zaštite od onečišćenja, uključujući obveze u pogledu predaje, prihvata i sakupljanja otpada i ostataka tereta s plovnih objekata, te kriterije za utvrđivanje visine naknade (članak 22. u dijelu koji se odnosi na članak 56.b stavak 9.).

Članak 139.

Do stupanja na snagu propisa iz članka 134. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona ostaje na snazi Uredba o uvjetima za dolazak i boravak stranih jahti i brodica namijenjenih športu i razonodi u

unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 40/06.).

Do stupanja na snagu propisa iz članka 138. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona ostaje na snazi Pravilnik o uvjetima i načinu održavanja reda u lukama i na ostalim dijelovima unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 90/05., 10/08., 155/08. i 127/10. i 80/12.).

Do stupanja na snagu propisa iz članka 135. stavka 1. podstavka 6. ovoga Zakona ostaje na snazi Pravilnik o rukovanju opasnim tvarima, uvjetima i načinu obavljanja prijevoza u pomorskom prometu, ukrcavanja i iskrcavanja opasnih tvari, rasutog i ostalog tereta u lukama te načinu sprječavanja širenja isteklih ulja u lukama (»Narodne novine«, br. 51/05. i 127/10.).

Do stupanja na snagu propisa iz članka 137. ovoga Zakona ostaje na snazi Pravilnik o uvjetima koje mora zadovoljavati plovni objekt, te fizička ili pravna osoba koja obavlja djelatnost iznajmljivanja plovila (»Narodne novine«, br. 41/05. i 62/09.).

Članak 140.

Prva prijava u sustav poreza po tonaži propisana člankom 429.c Pomorskog zakonika odnosi se na razdoblje od deset godina koje počinje teći od 1. siječnja 2014. i podnosi se Ministarstvu najkasnije šest mjeseci prije početka razdoblja na koje se odnosi.

Članak 141.

U postupku upisa jahti od stupanja na snagu ovoga Zakona do pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji može se izdati privremeni upisni list s rokom valjanosti do šest mjeseci uz uvjet da je jahta tehnički prihvatljiva u skladu sa člankom 315. stavkom 1. točkom 4. Pomorskog zakonika.

U postupku upisa brodica u očevidnik brodica od stupanja na snagu ovoga Zakona do pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji može se izdati privremena plovidbena dozvola s rokom valjanosti do šest mjeseci uz uvjet da je brodice tehnički prihvatljiva u skladu s propisom kojim se uređuje sposobnost brodica za plovidbu.

Članak 142.

Ovlaštene zdravstvene ustanove ili ordinacije za obavljanje liječničkih pregleda članova posade moraju do 1. siječnja 2015. ispuniti uvjet iz članka 131. stavka 7. Pomorskog zakonika koji se dodaje člankom 44. ovoga Zakona.

Članak 143.

U cijelom tekstu Pomorskog zakonika (»Narodne novine«, br. 181/04., 76/07., 146/08. i 61/11.) riječi: »imenovano tijelo« u određenom broju i padežu zamjenjuju se riječima: »prijavljeno tijelo« u odgovarajućem broju i padežu.«

Članak 144.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim:

- odredbi članaka 4., 5. i 60. ovoga Zakona koje stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, a u skladu s prijelaznim razdobljima kako su utvrđena Prilogom V. Akta o pristupanju, Popis iz članka 18. Akta o pristupanju: prijelazne mjere;
- članka 36. ovoga Zakona koji stupa na snagu danom stupanja na snagu novog zakona kojim se uređuju pomorsko dobro i morske luke; i
- članka 50. ovoga Zakona koji stupa na snagu sljedeći dan nakon isteka godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Klasa: 022-03/13-01/36

Zagreb, 26. travnja 2013.

HRVATSKI SABOR